

กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่
กระทรวงอุตสาหกรรม

คำนำ

ทรัพยากรแร่เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ ในฐานะที่เป็นวัตถุดิบของกระบวนการผลิตในอุตสาหกรรมประเภทต่างๆ ในขณะที่ทรัพยากรแร่เป็นทรัพยากรธรรมชาติที่ใช้แล้วหมดไป ไม่สามารถสร้างทดแทนได้เหมือนทรัพยากรบางชนิด ประกอบกับในระยะเวลาที่ผ่านมาประเทศไทยได้นำทรัพยากรแร่มาใช้ในการผลิต เพื่อเพิ่มรายได้ประชาชาติและยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้แหล่งแร่ที่มีอยู่ลดน้อยลงไป สวนกระแสกับความเจริญเติบโตของภาคอุตสาหกรรมในประเทศ ซึ่งนับวันจะมีความต้องการวัตถุดิบเพื่อนำไปผลิตสินค้าเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะวัตถุดิบด้านแร่

กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ กระทรวงอุตสาหกรรม ในฐานะเป็นหน่วยงานดูแลรับผิดชอบ และบริหารจัดการทรัพยากรแร่ของประเทศ ตระหนักถึงภาระสำคัญที่จะต้องมีการวางแผนและกำหนดแนวทางการจัดหาวัตถุดิบแร่ ให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรม และสามารถสร้างหลักประกันความมั่นคงด้านวัตถุดิบแร่ให้แก่ภาคอุตสาหกรรมของประเทศ เพื่อให้ประเทศไทยมีแหล่งวัตถุดิบสำรองเพียงพอกับความต้องการใช้และการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรม การส่งเสริมให้มีการลงทุนด้านอุตสาหกรรมเหมืองแร่ในต่างประเทศจะเป็นแนวทางหนึ่งของการจัดหาวัตถุดิบแร่ให้เพียงพอต่อความต้องการของประเทศ กรมฯจึงได้จัดทำให้มีการศึกษาและรวบรวมข้อมูล พร้อมจัดทำคู่มือเพื่อการลงทุนด้านอุตสาหกรรมเหมืองแร่ในประเทศเพื่อนบ้าน และประเทศเป้าหมายที่คาดว่าจะมีศักยภาพในการลงทุนของภาคเอกชนไทย โดยราชอาณาจักรกัมพูชาเป็นประเทศหนึ่งที่มีแหล่งแร่ที่มีศักยภาพ และมีนโยบายส่งเสริมการลงทุนที่เป็นมิตร จึงน่าสนใจที่จะส่งเสริมให้นักธุรกิจไทยไปลงทุนทำอุตสาหกรรมเหมืองแร่ โดยในคู่มือจะนำเสนอข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพทางธรณีวิทยา ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งแร่ ตลอดจนข้อมูลที่สำคัญทางด้านกฎหมายและระเบียบเกี่ยวกับการลงทุนด้านอุตสาหกรรมเหมืองแร่ กฎหมายเกี่ยวกับการลงทุนธุรกิจ พร้อมทั้งข้อมูลทางด้านระบบสาธารณูปโภคต่างๆ ที่ภาคเอกชนผู้สนใจลงทุนทำเหมืองแร่จำเป็นต้องรับทราบและศึกษาไว้ เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการตัดสินใจลงทุนในประเทศดังกล่าว

คู่มือการลงทุนที่ได้จัดทำขึ้นมาเพื่อเผยแพร่นี้ กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่มุ่งหวังที่จะเป็นแหล่งข้อมูลให้ภาคเอกชนของประเทศ มีความพร้อมและความเข้มแข็งในการไปลงทุนทำอุตสาหกรรมเหมืองแร่ในต่างประเทศ โดยมีความเสี่ยงจากปัจจัยต่างๆน้อยที่สุด และในอนาคตจะยังสามารถสร้างหลักประกันความมั่นคงทางด้านวัตถุดิบให้แก่ภาคอุตสาหกรรมที่ใช้แร่เป็นวัตถุดิบอีกด้วย

กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่
กระทรวงอุตสาหกรรม

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	i
สารบัญ	ii
สารบัญรูป	iii
สารบัญตาราง	iv
1. บทนำ	
1.1 ข้อมูลโดยสังเขป	2
2. ธรณีวิทยาและแหล่งทรัพยากรแร่	
2.1 ธรณีวิทยาทั่วไป	4
2.2 แหล่งทรัพยากรแร่	8
3. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการลงทุนจากต่างประเทศ	
3.1 นโยบายส่งเสริมการลงทุน	16
3.2 รูปแบบการลงทุน	17
3.3 ภาษี	17
3.4 การขออนุมัติส่งเสริมการลงทุน	21
3.5 การส่งเสริมการลงทุนและสิทธิพิเศษ	21
3.6 การโอนเงินกลับประเทศและการแลกเปลี่ยนสกุลเงิน	22
3.7 นโยบายด้านแรงงาน	23
3.8 การปกป้องการลงทุน	24
3.9 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการลงทุน	24
4. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการลงทุนด้านแร่	
4.1 นโยบายด้านแร่	25
4.2 สารสำคัญของกฎหมายแร่และกฎระเบียบต่างๆ	25
4.3 ภาษีและค่าธรรมเนียมเหมืองแร่	33
4.4 หน่วยงานภาครัฐด้านแร่	34
5. โอกาสและสู่ทางการลงทุนของนักลงทุนไทย	
5.1 ภาพรวม	35
5.2 โอกาสและสู่ทางการลงทุนด้านแร่	36
5.3 ข้อได้เปรียบเสียเปรียบในการลงทุนด้านแร่ในกัมพูชา	37
6. บรรณานุกรม	
6.1 เอกสารอ้างอิง	38
6.2 ข้อมูลสืบค้นทางอินเทอร์เน็ต	38
6.3 ข้อมูลจากแหล่งปฐมภูมิ	39

สารบัญรูป

	หน้า
รูปที่ 1 แผนที่ราชอาณาจักรกัมพูชา	1
รูปที่ 2 แผนที่ธรณีวิทยากัมพูชา	4
รูปที่ 3 ลักษณะธรณีวิทยาโครงสร้างกัมพูชา	5
รูปที่ 4 พื้นที่แบ่งตามลำดับชั้นหินของกัมพูชา	7
รูปที่ 5 แผนที่แหล่งทรัพยากรแร่กัมพูชา	9

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 อัตราภาษีเงินเดือน สำหรับผู้มีถิ่นพำนักในกัมพูชา	20

ราชอาณาจักรกัมพูชา Kingdom of Cambodia

รูปที่ 1 แผนที่ราชอาณาจักรกัมพูชา

1. บทนำ

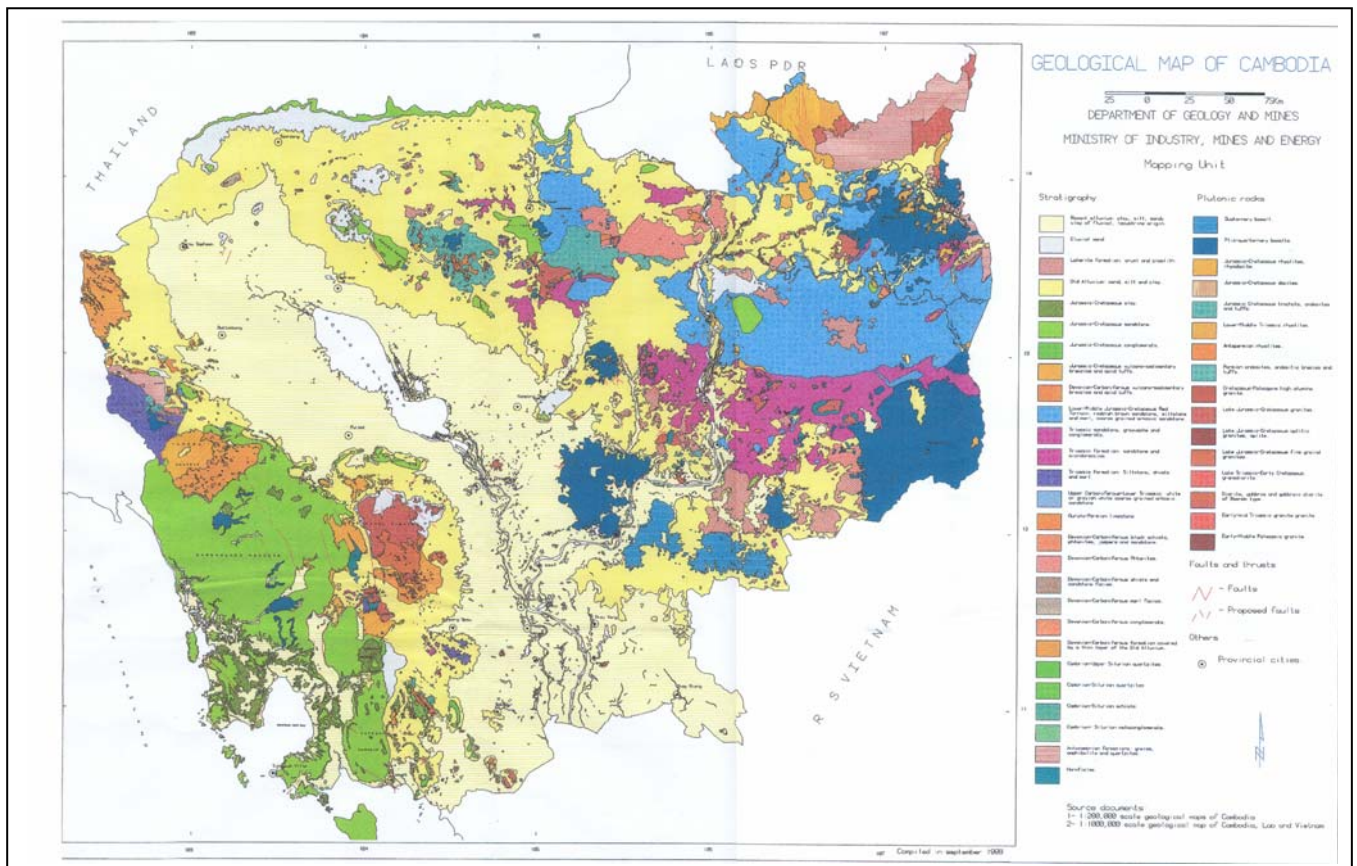
1.1 ข้อมูลโดยสังเขป

ที่ตั้ง	เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีเขตแดนติดอ่าวไทย ตั้งอยู่ระหว่างประเทศไทย เวียดนาม และลาว
พื้นที่	181,040 ตารางกิโลเมตร
ภูมิอากาศ	ศูนย์สูตร ฤดูฝน (พฤษภาคมถึงพฤศจิกายน) ฤดูแล้ง (ธันวาคมถึงเมษายน) อุณหภูมิผันแปรตามฤดูกาลเพียงเล็กน้อย
ภูมิประเทศ	ส่วนใหญ่เป็นที่ราบต่ำ เป็นภูเขาทางตะวันตกเฉียงใต้และทางเหนือ จุดสูงสุด : Phnum Aoral 1,810 เมตร
จำนวนประชากร	13,363,421 คน อัตราการเพิ่มของจำนวนประชากรเท่ากับ 1.8% (ปี 2004)
กลุ่มเชื้อชาติ	เขมร 90% เวียดนาม 5% จีน 1% อื่นๆ 4%
ศาสนา	พุทธ นิกายเถรวาท 95% อื่นๆ 5%
ภาษา	เขมร (ภาษาราชการ) 95 % ฝรั่งเศส อังกฤษ
การปกครอง	ประชาธิปไตยหลายพรรคการเมืองภายใต้ระบอบกษัตริย์ที่จัดตั้งขึ้นเมื่อเดือนกันยายน 2003 แบ่งเขตการปกครองเป็น 20 จังหวัด (Khaitt) และ 4 เทศบาล (Krong)
ผู้นำประเทศ	นายกรัฐมนตรี HUN Sen
เมืองหลวง	พนมเปญ (Phnom Penh)
GDP	(PPP) 25.02 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ (ปี 2003)
อัตราการขยายตัว	5% (ปี 2003)
GDP ต่อประชากร	(PPP) 1,900 ดอลลาร์สหรัฐ (ปี 2003)

จำนวนแรงงาน	7 ล้านคน (ปี 2003)
อัตราการว่างงาน	2.55% (ปี 2000)
ผลผลิต ทางการเกษตร ภาคอุตสาหกรรม	ข้าว ยาง ข้าวโพด ผัก เม็ดมะม่วงหิมพานต์ มันสำปะหลัง ทองเที่ยว เครื่องนุ่งห่ม สีข้าว ประมง ไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้ ยาง ปูนซีเมนต์ การทำเหมืองพลอย สิ่งทอ
การค้าระหว่างประเทศ มูลค่าการส่งออก สินค้า ประเทศคู่ค้า มูลค่าการนำเข้า สินค้า ประเทศคู่ค้า	1.616 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ F.O.B. (ปี 2003) เสื้อผ้า ไม้ซุง ยาง ข้าว ปลา ยาสูบ รองเท้า สหรัฐอเมริกา 57.6% เยอรมัน 10.1% อังกฤษ 7.1% (ปี 2003) 2.124 พันล้านเหรียญสหรัฐ F.O.B (ปี 2003) ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม บุหรี่ ทองคำ วัสดุก่อสร้าง เครื่องจักร ยานพาหนะ เวชภัณฑ์ ไทย 25.8% ฮองกง 14% สิงคโปร์ 11.5% จีน 11.1% ไต้หวัน 8.8% เวียดนาม 8.1% เกาหลีใต้ 5.3% (ปี 2003)
อัตราแลกเปลี่ยน	1 บาท = 104 เรียล (Riel) (สิงหาคม 2005)

2. ธรณีวิทยาและแหล่งทรัพยากรแร่ (Geology and Mineral Resources)

2.1 ธรณีวิทยาทั่วไปของประเทศ (General Geology)

รูปที่ 2 แผนที่ธรณีวิทยากัมพูชา

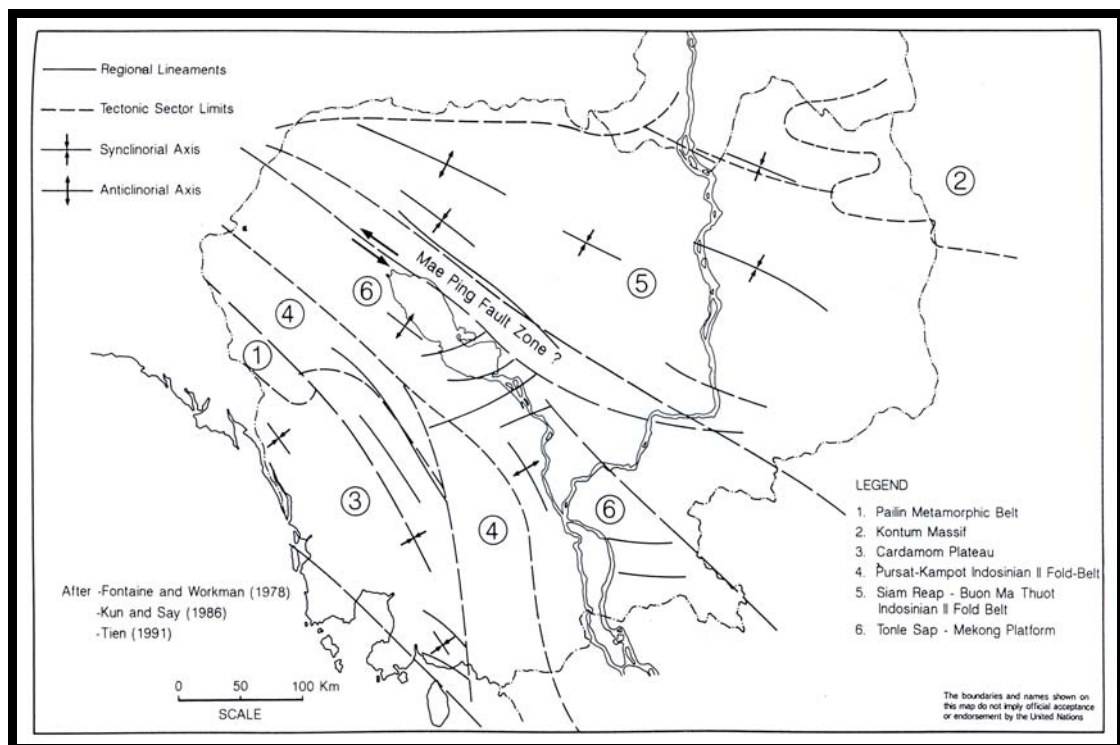
ธรณีวิทยาของกัมพูชา (รูปที่ 2) สามารถสรุปได้ดังนี้

2.1.1 ธรณีวิทยาโครงสร้าง (Structural Geology)

กัมพูชามีลักษณะโครงสร้างที่ค่อนข้างสลับซับซ้อน เช่น รอยเลื่อนและรอยแตกของหินส่วนใหญ่ที่มองเห็นได้ชัดเจนได้แก่ รอยเลื่อนหลักพาดผ่านตอนกลางของประเทศ โซนรอยเลื่อนที่มีชื่อว่า Mae Ping ซึ่งมีทิศทางการวางตัวอยู่ในแนว NW – SE จากการเกิดแนวรอยเลื่อนหลักนี้เองทำให้พื้นที่ข้างเคียงทั้งด้านตะวันออกเฉียงเหนือและทิศตะวันตกเฉียงใต้มีลักษณะธรณีโครงสร้างบางส่วนเป็นรอยคดโค้งชนิดกระหะหงาย (Synclinal) สลับกับชนิดกระหะคว่ำ (Anticlinorial) ซึ่งมีแนวระนาบแกน (Axial plan) ไปในทิศทางเดียวกับรอยเลื่อนหลัก คือแนว NW – SE ซึ่งก่อให้เกิดสภาวะการสะสมตัวของแร่ในรูปแบบต่างๆ

ลักษณะโครงสร้างทางธรณีวิทยาของประเทศกัมพูชาสามารถแบ่งตามภูมิสังฐานออกได้เป็น 6 ส่วนใหญ่ๆ คือ

- 1) Pailin Metamorphic Belt
- 2) Kontum Massif
- 3) Cardamom Plateau
- 4) Pursat -Kampot Indosinian II Fold Belt
- 5) Siam Reap-Buon Ma Thuot Indosinian II Fold Belt
- 6) Tonle Sap-Mekong Platform

ที่มา : Atlas of Mineral Resources of Cambodia, UN

รูปที่ 3 ลักษณะธรณีวิทยาโครงสร้างกัมพูชา

2.1.2 ลักษณะของหินและการลำดับชั้นหิน (Lithology and Stratigraphy)

1) Pailin Metamorphic Belt

ประกอบไปด้วยหินอายุน้อยที่สุดในสมัย Neogene – Quaternary ประเภท Basalt แผ่นเป็นที่ราบกว้างและมีหินภูเขาไฟ ชนิด Rhyolite ในยุค Triassic และพื้นที่ส่วนใหญ่จะเป็นโซนรูปกระแทกภายใน Indosinian Fold Belt ที่เกิดในยุค Carboniferous – Triassic และบางพื้นที่เป็นหินที่ถูกแปรสภาพชั้นสูง ในยุค Precambrian – Silurian

2) Kontum Massif

ส่วนใหญ่ในพื้นที่จะประกอบด้วยหินแกรนิตและหินแปรสภาพชั้นสูงในยุค Precambrian ในมหายุค Paleozoic และบางส่วนของพื้นที่จะพบหินประเภท Intermediate Intrusive Rock และหินบะซอลท์ ในยุค Neogene – Quaternary

3) Cardamom Plateau

อยู่ทางภาคตะวันตกเฉียงใต้ของประเทศกัมพูชา 90% ของพื้นที่ประกอบไปด้วยหินตะกอนในยุค Upper Triassic – Cretaceous ในมหายุค Mesozoic และพบหินภูเขาไฟประเภท Rhyolite และหินพวกบะซอลท์ในยุค Neogene – Quaternary และยังมี Intramontane Grabens (ยุค Neogene) โดยพื้นที่ส่วนใหญ่จะมีโครงสร้างแบบกระแทก ซึ่งมีแนวแกนกระแทกอยู่ในแนว NW – SE

4) Pursat Kampot Indosinian II Fold Belt

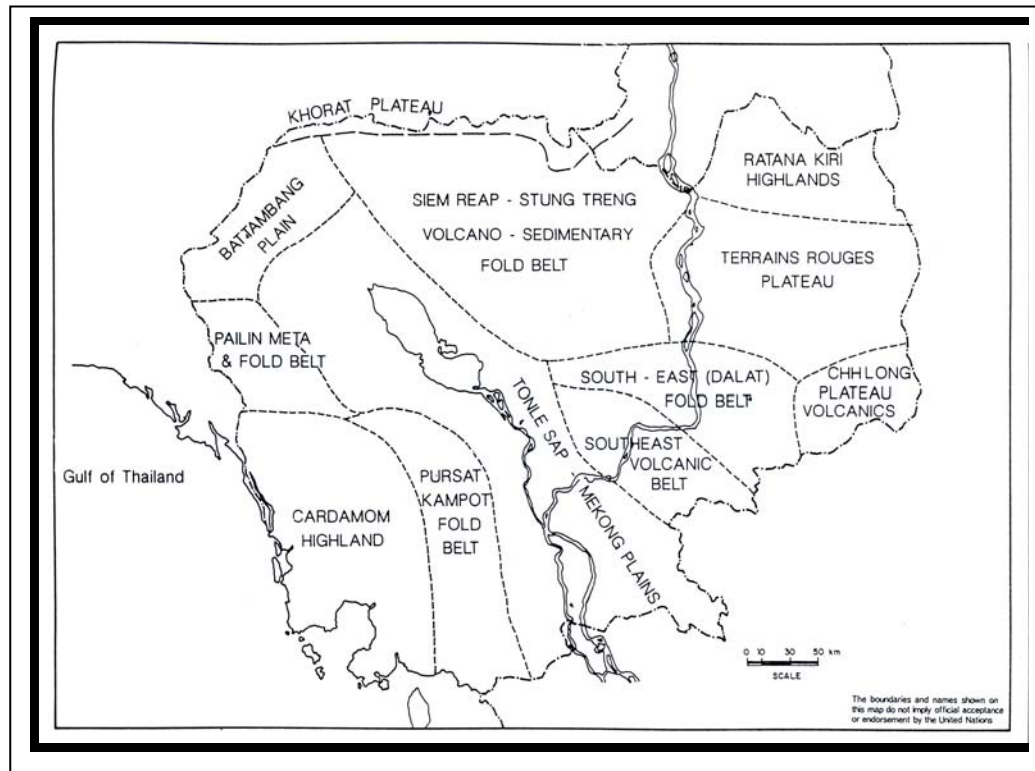
อยู่ทางภาคตะวันตกเฉียงใต้ของประเทศกัมพูชา ประกอบไปด้วยการเปลี่ยนแปลงรูปและการแปรสภาพเล็กน้อยในยุค Devonian Carboniferous บางพื้นที่พบโซนแอ่งกระแทกภายใน Indosinian Fold Belt ในยุค Carboniferous – Triassic และหินภูเขาไฟประเภท Rhyolite อีกทั้งพบ Intermediate intrusive ในยุค Triassic – Jurassic และหินที่มีอายุน้อยสุดได้แก่พวกหินตะกอน และตะกอนที่ยังไม่แข็งตัว ในสมัย Pleistocene

5) Siam Reap Buon Ma Thuot Indosinian II Fold Belt

อยู่ทางเหนือถึงภาคตะวันออกของประเทศกัมพูชา สามารถแบ่งพื้นที่ออกเป็น 5 ส่วนใหญ่ๆคือ (รูปที่ 3)

5.1) Siem Reap Stung Treng Volcano Sediment Fold Belt

ประกอบไปด้วยโซนรูปกระแทกภายใน Indosinian Fold Belt ในยุค Carboniferous – Triassic อีกทั้งมีหินในหน่วยหินตะกอนในยุค Carboniferous – Permian และพบ Volcanic Rock ชนิด Andesite แทรกสลับกับหน่วยหินตะกอนในยุค Triassic – Cretaceous อีกทั้งยังพบหินบะซอลท์อายุน้อยในยุค Quaternary และหินที่มีอายุน้อยสุดได้แก่หินตะกอนและตะกอนที่ยังไม่แข็งตัวในสมัย Pleistocene

ที่มา : Atlas of Mineral Resources of Cambodia, UN

รูปที่ 4 พื้นที่แบ่งตามลำดับชั้นหินของกัมพูชา

5.2) Terrain Rouges Plateau

80% ของพื้นที่จะเป็นหินตะกอน ในยุค Triassic – Cretaceous และพบว่าในพื้นที่มีโครงสร้างกระเทหวายใน Indosinian Fold Belt ในยุค Carboniferous - Triassic และพบการเปลี่ยนแปลงและการแปรในหิน Metamorphic ของยุค Devonian – Carboniferous ส่วนหินที่มีอายุน้อยกว่าได้แก่ หินภูเขาไฟชนิด Rhyolite และบะซอลต์ยุค Quaternary และ Intrusive Rock

5.3) South East Fold Belt

โครงสร้างคดโค้ง (Folded) ในพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นแบบกระเทหวายใน Indosinian Fold Belt ในยุค Carboniferous – Triassic Contact กับหินตะกอนและตะกอนที่ยังไม่แข็งตัวในยุค Quaternary และยังพบหินพวก Intrusive Rock ในยุค Triassic – Jurassic

5.4) Chhlong Plateau Volcanics

พื้นที่ทั้งหมดเป็นหินบะซอลต์ในยุค Quaternary

5.5) Southeast Volcanic Belt

พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นหินบะซอลต์ที่แทรกขึ้นมาในหินตะกอนในยุคของ Quaternary

6) Tonle Sap Mekong Plains

พื้นที่ 90 % เป็นหินตะกอนในยุค Quaternary แต่ก็มีบางพื้นที่ที่มีหินอายุที่แก่กว่าโพลีฟันผิวดินให้เห็นได้แก่พวก Intrusive Rock และหินตะกอนยุค Triassic – Cretaceous ส่วนทางตอนเหนือของพื้นที่ยังพบหินตะกอนยุค Carboniferous – Permian ให้เห็น

2.2 แหล่งทรัพยากรแร่ (Mineral Resources)

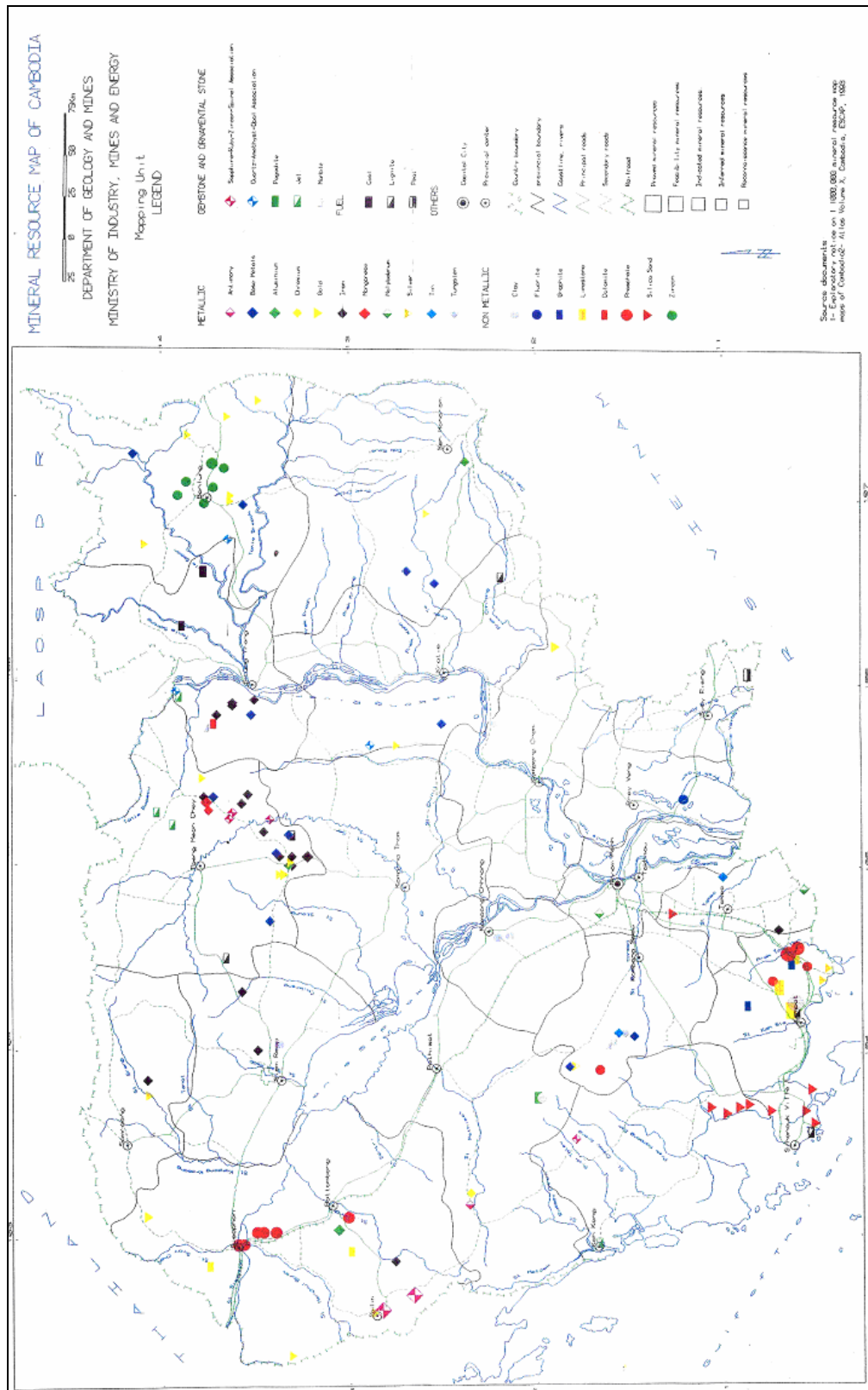
กัมพูชาเป็นประเทศที่อุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรแร่ จากผลการสำรวจทางธรณีวิทยา ซึ่งมีการดำเนินการมาตั้งแต่ปลายทศวรรษที่ 1960 โดยนักธรณีวิทยาชาวฝรั่งเศสและชาวจีนจนถึงปัจจุบันได้ระบุศักยภาพด้านแร่ของประเทศไว้หลายชนิด ซึ่งรวมถึงแหล่งแร่ รัตนชาติ ทองคำ ดีบุก ทราวยแก้ว บ็อกไซต์ แมงกานีส ดินขาว ถ่านหิน หินปูน ฟอสเฟต อย่างไรก็ตามส่วนใหญ่จะเป็นศักยภาพแหล่งแร่ขนาดเล็ก แหล่งแร่ที่มีแนวโน้มด้านศักยภาพแหล่งแร่ได้แก่ แร่เหล็ก ทองคำ หินปูน และแร่รัตนชาติ เป็นต้น ดังนั้นสามารถสรุปศักยภาพด้านแร่ของประเทศที่สำคัญๆ ได้ดังนี้

2.2.1 แร่โลหะ

1) เหล็ก

แหล่ง Phnom Deck ประกอบด้วยฮีมาไทต์และแมกนีไทต์เป็นหลัก แหล่งแร่ปฐมภูมิเกิดจากการแทนที่รอยต่อในหินทรายที่แปรรูปยุคไทรแอสสิก และดินมาร์ลที่อยู่ใกล้ขอบแอ่งมวลหินแกรโนไดโอไรต์หลังยุคไทรแอสสิกขนาดใหญ่ “La Societe des Mines de Fer du Cambodge” ได้ศึกษาแหล่งแร่เมื่อปี 1982 และประมาณการปริมาณสำรองแหล่งแร่ไว้ที่ 9,000,000 ตัน ที่ปริมาณเหล็กร้อยละ 64-65 แหล่งแร่เคยได้รับการตรวจสอบโดยนักธรณีวิทยาชาวจีนเมื่อปี 1960-1962 ซึ่งได้ประเมินปริมาณสำรอง (measured reserve) รวมไว้ที่ 6,000,000 ตัน ที่ปริมาณเหล็กร้อยละ 51-56 เนื่องจากตำแหน่งแหล่งแร่ตั้งอยู่ใกล้ถนนหลักสาย Kampong Thom-Preah Vihear จึงน่าจะมีพัฒนาแหล่งแร่

แหล่งที่พบแร่เหล็กอื่นๆ พบได้ในจังหวัด Preah Vihear, Stung Treng, Ratanakiri, Battambang, Siemreap และ Takeo สินแร่ที่น่าสนใจ ได้แก่ ฮีมาไทต์และแมกนีไทต์ซึ่งพบเป็นเปลือกก่อนแร่กระจายอยู่เป็นบริเวณกว้าง บางแห่งพบเป็นชั้นแร่ สายแร่ และตามแนวรอยแตก ในหินตะกอนแปรยุคไทรแอสสิก เพอร์เมียน และดีโวโน-คาร์บอนิเฟอรัส หรือในหินฮอ์นเฟลใกล้กับแนวสัมผัสหินอัคนีแทรกซอน แหล่งที่พบแร่ส่วนใหญ่ไม่มีความน่าสนใจทางเศรษฐกิจ แต่บางแหล่งมีศักยภาพในการพัฒนา

ធានា : General Department of Mineral Resources, Cambodia

รูปที่ 5 แผนที่แหล่งทรัพยากรแร่กัมพูชา

2) ทองคำ

ในกัมพูชาพบร่องรอยและแหล่งทองคำขนาดเล็กจำนวนมาก โดยเฉพาะในจังหวัดทางตอนเหนือ คือ Battambang, Banteay Meanchey, Siem Reap, Kampong Thom, Preah Vihear และ Ratanakiri งานสำรวจธรณีวิทยาเมื่อไม่นานนี้นำไปสู่การค้นพบแหล่งแร่ใหม่ในจังหวัด Ratanakiri, Monduliri, Kampong Cham และ Kampot หลายแห่ง แหล่งแร่ส่วนใหญ่มีชาวท้องถิ่นขุดหาแร่ขายอยู่ การผลิตเหล่านี้อยู่นอกเหนือการควบคุมของกรมธรณีวิทยาและการเหมืองแร่ ทั้งยังไม่มีบันทึกข้อมูลการผลิต

2.1) แหล่งแร่ทองคำ Boduptrup (จังหวัด Banteay Meanchey)

ทองคำธรรมชาติพบในสายแร่ควอตซ์ที่แทรกตัวตามรอยแตกหินดินดานและหินปูนยุคทีวเนียน-เพอร์เมียน แร่ที่เกิดรวมอื่นๆ ได้แก่ เงิน กาลีน่า สฟาเลอไรต์ ซาลโคไฟไรต์ และบอร์ไนต์ แหล่งแร่มีการผลิตบนผิวดินและใต้ดินตั้งแต่ปี 1877 และมีการประเมินปริมาณสินแร่ไว้ที่ 440,000 ตัน ที่ปริมาณทองคำเฉลี่ย 15 กรัมต่อตัน หลังจากนั้นได้หยุดดำเนินการไป ในปี 1961-1965 ได้มีการตรวจสอบแหล่งแร่เพิ่มเติม

2.2) แหล่งทองคำ Phnom Thmar Meas (จังหวัด Battambang)

แหล่งแร่ตั้งอยู่ทางตะวันตกของกัมพูชา เข้าถึงได้จากทาง Parlin หรือเมืองข้างเคียงในไทย ทองคำธรรมชาติและไฟไรต์เจือทองเกิดอยู่ในสายแร่ควอตซ์ในหินปูนยุคเพอร์เมียนที่มีรอยเลื่อนหรือการแปรรูปอย่างรุนแรง ได้มีการตรวจสอบในปี 1933 ไม่มีการสำรวจเพิ่มเติมในพื้นที่แหล่งแร่และไม่มีข้อมูลปริมาณและคุณภาพแร่

2.3) แหล่งแร่ทองคำ จังหวัด Preah Vihear

แหล่งแร่ทองคำหลักที่พบ 3 แหล่งอยู่ในอำเภอ Rovieng จังหวัด Preah Vihear ได้แก่ แหล่งตะกอนทองคำ Phnom Deck (จังหวัด Preah Vihear) ซึ่งเชื่อกันว่าเป็นลานแร่ลูกรังของตะกอนเชิงเขา-ตะกอนปากน้ำ (colluvial) และตะกอนพัดพา แหล่งกำเนิดของแหล่งแร่ยังไม่ชัดเจน แต่น่าจะมีความสัมพันธ์กับสายควอตซ์ในมวลหินแกรนิต Phnom Deck แหล่งแร่ Phnom Lung (จังหวัด Preah Vihear) เป็นเครือข่ายสายแร่ควอตซ์ในอพาไทต์และแกรนิตของ Indosienian Massif มีแร่ทองคำและร่องรอยของเพอร์โรไทต์ ซาลโคไฟไรต์ กาลีน่า สฟาเลอไรต์ โคเวลไลต์ ซาลโคไซด์ มิสพิคเคิล บิสมัท ธรรมชาติ และเทลลูไรด์บิสมูไทต์ ในปี 1972 มีรายงานปริมาณการผลิตรวมจากแหล่งแร่ Phnom Deck และ Phnom Lung ที่ประมาณปีละ 150 กิโลกรัม BRGM ได้รายงานปริมาณแร่เฉลี่ยของตัวอย่าง (bulk sample) ที่ 31 กรัมต่อตัน และแหล่งสายแร่ Rumdey (จังหวัด Preah Vihear) เป็นสายแร่ควอตซ์มีทองปนและสายแร่ย่อยความกว้าง 3-90 เซนติเมตรตัดผ่านหินมอนโซไนต์แกรนิตแทรกซอนซึ่งแปรหินตะกอนยุคไตรแอสสิกเป็นฮอร์นไฟเซด BRGM ได้ประเมินปริมาณสำรองแร่ทองคำไว้ที่ 90-258 กิโลกรัม

แหล่งแร่ทองคำทั้ง 3 แหล่งมีการผลิตในอดีตและได้เลิกผลิตไป ปัจจุบันเหลือเพียงการขุดหาแร่ขายอยู่ในแหล่งตะกอน-เชิงเขา-ตะกอนพัดพาในพื้นที่ Phnom Lung แต่แหล่งแร่ปฐมภูมิยังไม่มีการผลิตและควรมีการสำรวจเพิ่มเติมตามหลักเกณฑ์ในพื้นที่ดังกล่าว

2.4) แหล่งแร่ Phnom Chi (จังหวัด Siem Reap)

แหล่งแร่ปฐุมภูมิเป็นสายแร่ควอตซ์เจือทองแทรกตามรอยแตกและหินแม่ชนิดฮอร์นเฟลที่ได้รับความร้อนซึ่งคาดว่าเป็นหินยุคไทรแอสสิก ในปัจจุบันชาวท้องถิ่นได้ขุดหาแร่รายย่อยในตะกอน Alluvium และตะกอนเชิงเขาที่มาจากแหล่งแร่ปฐุมภูมิ เมื่อไม่นานนี้ บริษัททำเหมืองแร่บางแห่งพยายามดำเนินการสำรวจในพื้นที่แหล่งแร่ แต่ยังไม่สามารถสำรวจแบบ Reconnaissance ได้ เนื่องจากขาดความปลอดภัยและเส้นทางเข้าถึง ไม่มีข้อมูลการผลิตและคุณภาพทองคำ

2.5) แหล่งแร่ในหินดานและกรวดพื้นบนหินบะซอลต์(จังหวัด Ratanakiri)

ในปัจจุบัน การค้นพบแหล่งแร่และแหล่งที่พบทองคำในจังหวัด Ratanakiri ได้ดึงดูดความสนใจของบริษัทต่างชาติหลายแห่ง นักธรณีวิทยาหลายกลุ่มได้ทำการสำรวจแร่ในพื้นที่และได้สำรวจหาทองคำในรายละเอียด

แหล่งแร่ Kanchanh (จังหวัด Ratanakiri) แหล่งแร่ในตะกอน Colluvial อยู่ห่างจากเมือง Banlung ไปทางใต้ 14 กิโลเมตร บนถนนหลวงหมายเลข 13 (ถนน Banlung-Lumphat) สายแร่ควอตซ์เจือทองขุดได้จากปล่องและ trenches ลึก 0.5-2 เมตร และถูกบดและร่อนในลำธารข้างเคียง ขนาดผลึกทองคำมีตั้งแต่ขนาดเล็กมากจนมองด้วยตาเปล่าไม่เห็น จนถึง 0.5 มิลลิเมตร ข้อมูลที่ได้จากผู้ขุดแร่ท้องถิ่นซึ่งประมาณการแร่ที่ได้ต่ำเกินจริง แจ้งว่ามีปริมาณทองคำ 0.75 กรัมต่อตัน หินไดโอไรต์ แกรโนไดโอไรต์ และแกรโบรแทรกซอนในท้องที่อาจเป็นแหล่งทองคำ และยังมีรายงานเหมืองแร่ทองคำเปิดดำเนินการอยู่ทางตะวันออกถึงตะวันตกเฉียงใต้ ห่างจากแหล่งแร่ Kanchanh 10 กิโลเมตร

2.2.2 แร่อุตสาหกรรม

1) แร่ดิน (Clay minerals)

ดินขาว (Kaolinic clay) แหล่งดินขาวจำนวนมากเกิดจากการย่อยสลายของหินไรโอไลต์ยุค ไทรแอสสิกและจูราสสิก-ครีเตเชียส พบได้ในหลายพื้นที่ของกัมพูชา

1.1) แหล่งดิน Kampong Chhnang

แหล่งดิน (Andong Srey, Phnom Traok และ Kamreng) พบอยู่ในจังหวัด Kampong Chhnang ทุกแหล่งเป็นแหล่งแร่ชนิด Residual จากการย่อยสลายของหินแกรนิตยุคจูราสสิก-ครีเตเชียสที่อยู่ด้านล่าง ตัวอย่างแร่จาก 2 แหล่งหลังเป็นดินเหนียวสีขาวอัดแน่น มีปริมาณเหล็กเล็กน้อย สามารถนำไปใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมเซรามิกได้เป็นอย่างดี แหล่งแร่เหมาะแก่การพัฒนา เนื่องจากตั้งอยู่ใกล้ศูนย์กลางชุมชน จึงควรมีการตรวจสอบตามหลักเกณฑ์เกี่ยวกับปริมาณสำรองและคุณภาพแหล่งแร่

1.2) แหล่งแร่ Prek Kak (จังหวัด Kampong Cham)

แหล่งแร่มีดินเหนียวเฟลด์สปาร์สีขาว คลุมพื้นที่เป็นบริเวณกว้างหลายตารางกิโลเมตร และเกิดเป็นชั้นลานตะพัก (Terrace) บนแม่น้ำโขงจำนวนหลายชั้น โดยชั้นหลักหนา 20 เมตร แหล่งแร่ได้รับการตรวจสอบในปี 1967 ไม่มีข้อมูลปริมาณและคุณภาพแร่

1.3) แหล่งแร่ Tasey (จังหวัด Pursat)

ดินขาวอัดตัวแน่นที่เรียกว่าพาโกไดต์ (Pagodite) ใช้เป็นวัสดุตกแต่งและแกะสลัก พบในพื้นที่ห่างไกลในจังหวัด Pursat แหล่งแร่ที่เข้าถึงได้ง่ายที่สุดได้รับการตรวจสอบเมื่อปี 1967 โดย BRGM และพบว่ามีปริมาณสำรองเพียงพอสำหรับการใช้งาน ทั้งการสลักหินและเซรามิกได้หลายศตวรรษ

1.4) แหล่งแร่ Phnom Kraom (จังหวัด Siem Reap)

ดินในแหล่งนี้มาจากการการผุพังของ Tuffaceous horizons ของไรโอไลต์ยุคไทรแอสสิก มีความเหมาะสมต่อการพัฒนา เนื่องจากตั้งอยู่ใกล้กับถนนสายหลักจาก Siem Reap ถึง Tonle Sap ไม่มีข้อมูลปริมาณสำรองและคุณภาพแร่

1.5) แหล่งแร่ Haut Chhlong (จังหวัด Monduliri)

BRGM ได้รายงานความเป็นไปได้ของแหล่งดินทนไฟที่พิกัดประมาณ 107012' ตะวันออก 12023' เหนือ แหล่งแร่อาจมีความสัมพันธ์กับแหล่งบอไกต์ที่ Haut Chhlong

1.6) ดินเหนียวเพื่อการผลิตปูนซีเมนต์

แหล่งดินเหนียวซึ่งมีการผลิตและใช้เป็นวัตถุดิบเพื่อการผลิตปูนซีเมนต์ อยู่ห่างจาก Kampot ไปทางตะวันออกเฉียงเหนือ 10 กิโลเมตร แหล่งแร่ได้รับการตรวจสอบโดยคณะชาวจีน (Chinese Mission) เมื่อปี 1967 มีปริมาณสำรองประมาณ 5.5 ล้านตัน

2) หินปูน

ในกัมพูชา หินปูนส่วนใหญ่เป็นหินยุคเพอร์เมียน โผล่ให้เห็นตามเขาลูกโดดหรือกลุ่มเขาใน 2 พื้นที่หลัก พื้นที่แรกอยู่ทางตะวันตกเฉียงเหนือ เป็นกลุ่ม Battambang-Sisophon อีกพื้นที่เป็นกลุ่ม Kampot อยู่ทางตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศ โดยทั่วไป หินปูนมีคุณภาพสูงและมีความบริสุทธิ์เพียงพอสำหรับพัฒนาเพื่อใช้ในอุตสาหกรรมเคมีและปูนซีเมนต์ ในปี 1966-1963 มีการตรวจสอบหินโผล่โดยรอบเพื่อประเมินหินปูนเพิ่มเติมสำหรับโรงงานปูนซีเมนต์ Chakrey Ting ซึ่งพบว่ามีหินปูนคุณภาพดีสำหรับผลิตปูนซีเมนต์กว่า 90 ล้านตัน ทางด้านใต้-ตะวันออกของ Phnom Long ห่างจากโรงงานปูนซีเมนต์ไปทางตะวันออกเฉียงเหนือประมาณ 6 กิโลเมตร การตรวจสอบไม่ครอบคลุมถึงหินโผล่อื่นๆ ทางตอนใต้ นอกเหนือจากแหล่งหินปูนหลักทั้ง 2 แหล่งนี้ หินปูนคุณภาพสูงยังพบได้ทางตอนเหนือของกัมพูชาด้วย

3) ฟอสฟอไรต์

แหล่งแร่ฟอสฟอไรต์เกิดจากการแทนที่แบบ Supergene และการแทรกตัวตามรอยแตกในหินปูนยุคเพอร์เมียนของเขาคูในหินปูนในกลุ่ม Battambang-Sisophon และ Kampot ที่ผุ

ปริมาณสำรองแหล่งแร่ฟอสฟอไรต์ใน Battambang มีประมาณ 360,000 ตัน ที่ปริมาณ P₂O₅ เฉลี่ยร้อยละ 20 ในขณะที่แหล่ง Kampot คำนวณได้ประมาณ 320,000 ตัน ตามผลการศึกษาของนักธรณีวิทยาชาวจีนช่วงปลายทศวรรษที่ 1970 คณะที่ปรึกษา ESCAP-PADEK (Rau, 1992) จัดทำแผนที่แสดงพื้นที่รอบเหมืองหินฟอสเฟตที่ Phnom Tatong เขาคูอยู่ห่างจากเมือง Tuk Meas ในจังหวัด Kampot ไปทางตะวันตก 4 กิโลเมตร และห่างจากกรุงพนมเปญไปทางใต้ 105 กิโลเมตร เขาคูดังกล่าวมีพื้นที่ 1.5 ตารางกิโลเมตร และมีหินปูนยุคเพอร์เมียนวางตัวอยู่เหนือหินทรายยุคแคมเบรียน-ไซลูเลียน ชุดหินเพอร์เมียนส่วนใหญ่เป็นมวลหินปูน แต่มีปริมาณฟอสเฟตสูงในหินปูนอูลิติกและเซอร์ตี และ

หินดินดานปนดินมาร์ลฟอสเฟติกซึ่งโผล่อยู่ทางกิ่งเขาทางตะวันตกเฉียงใต้ของเขาทรงประทุนคว่ำที่แตกแหล่งแร่เพอร์เมียนที่พัง เกิดเป็นหินกรวดเหลี่ยมที่มีฟอสเฟตสูงแทรกอยู่ตามรอยแตกที่แคบ (กว้าง 10-15 เมตร) และยาว แนวหินวางตัวในทิศทางประมาณ 320 องศา ซึ่งเป็นแนวแกนของประทุนคว่ำ บล็อกหินปูนในบริเวณรอยแตกล้อมรอบด้วยดินเหนียวฟอสเฟติกสีดำและแข็ง ซึ่งมีแร่จากการชะเอาแร่หลังการพังทลายของหินดินดานและหินปูนฟอสเฟติกด้านบน หินกรวดเหลี่ยมที่พังในบริเวณรอยแตกถูกทำเหมืองเป็นหน้าผาในช่วงทศวรรษที่ 1970 และ 1980 แหล่งแร่ในรอยแตกและตะกอนรูปพัดที่ได้จากพื้นที่รอยแตก มีปริมาณสำรองหินฟอสเฟตคุณภาพปานกลาง (P2O5 สูงถึงร้อยละ 26) 78,000 ตัน (Rau, 1992) นอกจากนี้ กลุ่มรอยแตกอาจแผ่ไปทางตะวันตกเฉียงเหนือและทางตะวันออกเฉียงใต้ ในพื้นที่ตะกอนรูปพัดและที่ราบซึ่งมีศักยภาพที่จะมีแหล่งแร่ขนาดใหญ่ เขาถูกอื่นหลายลูกในพื้นที่มีชุดหินยุคเพอร์เมียนและมีรายงานแหล่งหินฟอสเฟตเช่นกัน พื้นที่นี้เข้าถึงได้ง่าย แต่ต้องยกเลิกการทำเหมืองก่อนการสำรวจเพิ่มเติม ในช่วงทศวรรษที่ 1970 กองทัพกัมพูชาได้ทำเหมืองโดยรอบโรงงานและ Phnom Tatong เช่นเดียวกับรอบเขายุทธศาสตร์ใกล้เคียง โรงงานย่อยและบรรจุหินฟอสเฟตยังอยู่ในสภาพดี และได้รับการปรับปรุงใหม่เมื่อไม่นานนี้ โดยบริษัทของมาเลเซีย

5) ทรายแก้ว

ทรายแก้วคุณภาพ (ความบริสุทธิ์และความขาว) สูงจำนวนมาก พบอยู่ตามชายฝั่งด้านในและพื้นที่ berm ตามแนวชายฝั่งทะเล ทรายนี้ได้จากการผุพังของหินทรายยุคจูราสสิกในช่วงคาร์ดามัมและแอลเลเฟนต์ จากการวิเคราะห์ทางเคมีของทรายผลิตภัณฑ์จะใกล้เคียงปานกลาง พบว่ามีปริมาณซิลิกาสูงกว่าร้อยละ 99 ทรายชายหาดนี้ผลิตส่งโรงงานแก้วในพนมเปญ

แหล่งทรายแก้วอีกแหล่ง พบในกลุ่มเขาขนาดเล็กทางตะวันออกของหมู่บ้าน Tram Knar ภูเขาเหล่านี้มีแอสเบรียคิตไวโน-คาร์บอนิเฟอรัสซึ่งถูกแปรโดยหินแทรกซอนข้างเคียง แล้วตกผลึกใหม่เป็นหิน cryptocrystalline siliceous ที่มีความบริสุทธิ์สูง หินดังกล่าวถูกผลิตและใช้เป็นหินปูทางรถไฟ (Ballast)

6) เซอร์คอน

แหล่งแร่เซอร์คอนเป็นแหล่งตะกอนพัดพาและตะกอนเชิงเขา พบในที่ราบสูงหินบะซอลต์ในจังหวัด Ratanakiri ทางตะวันออกเฉียงเหนือของกัมพูชา ผลึกเซอร์คอนมีขนาดเล็ก 3-5 มิลลิเมตร ผลิตได้จากการขุดหาแร่รายย่อยของชาวท้องถิ่นในดินแดงจากการย่อยสลายของหินบะซอลต์ยุคไพลโอซีน-ควอเทอนารี ผลึกที่สมบูรณ์บางผลึกมีขนาดใหญ่มาก โดยบางครั้งใหญ่ถึง 3 เซนติเมตร ในการสำรวจแร่ของ DGM เมื่อปี 1995 มีรายงานเหมืองเปิดการ 12 แห่ง และเหมืองปิดการอีกหลายแห่ง ในหลายบริเวณของที่ราบสูงหินบะซอลต์ ซึ่งนำไปสู่ข้อสรุปว่าแหล่งแร่มีปริมาณมากและครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมดของที่ราบสูง Lacombe รายงานไว้เมื่อปี 1967 ว่ามีปริมาณการผลิตประมาณ 1.2-1.5 ตัน/ปี ในพื้นที่ภาคการ 31 เฮกเตอร์ มีปริมาณสำรองเซอร์คอนที่ผลิตได้ถึง 25,600 กิโลกรัม โดยกว่า 19,500 กิโลกรัม เป็นแร่คุณภาพอุตสาหกรรม และอีก 6,100 กิโลกรัม เป็นเซอร์คอนคุณภาพอัญมณี ควรมีการสำรวจตามหลักเกณฑ์ในที่ราบสูงหินบะซอลต์ เพื่อประเมินขนาดและปริมาณสำรองแหล่งแร่ และควรมีการนำวิธีการทำเหมืองที่เหมาะสมมาใช้ เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพและเศรษฐกิจในการทำเหมือง

7) คอรัันดัม

คอรัันดัม (ไพลินและทับทิม) เป็นแร่หลักที่สร้างรายได้แก่กัมพูชา พบในหลายพื้นที่ แต่เกิดจากสภาพทางธรณีวิทยาเหมือนกัน แชฟไฟร์และทับทิมผลิตได้จากแหล่งตะกอนเชิงเขาและตะกอนพัดพาที่มาจากหินบะซอลต์ยุคไพโอซีน-ควอเทอนารี

แหล่งแร่ Pailin-Samlot แหล่งแร่นี้เป็นแหล่งคอรัันดัมที่สำคัญที่สุดของกัมพูชา กิจกรรมเหมืองแร่ในพื้นที่มีรายงานตั้งแต่ช่วงปลายศตวรรษที่ 16 การทำเหมืองและการค้าพลอยเถื่อนทำให้ไม่สามารถประมาณการคุณภาพและปริมาณแร่ได้ นับตั้งแต่ปี 1990 มีการเจาะบ่อและการหาแร่โดยใช้เครื่องจักรในการผลิตอัญมณีใน Pailin ในปี 1988 มีบันทึกปริมาณทับทิมที่ผลิตได้ เฉพาะใน Samlot ที่อยู่ทางใต้ตะวันตกเฉียงใต้ของเมือง Pailin 70-150 กะรัต/วัน และมีรายงานว่าพนักงานที่ใช้เครื่องจักรแต่ละแห่งสามารถขุดอัญมณีได้วันละประมาณ 1 กิโลกรัม

แหล่งแร่คอรัันดัมอื่น (จังหวัด Koh Kong และ Preah Vihear) แหล่งแร่คอรัันดัมอื่นทั้ง 2 แหล่ง มีแร่แชฟไฟร์เป็นหลัก แหล่งแร่เหล่านี้มีขนาดเล็กกว่าแหล่งที่ Pailin ตั้งอยู่ในจังหวัด Koh Kong และ Preah Vihear ชาวท้องถิ่นได้ทำการขุดหาแร่ในแหล่ง Chamnop จังหวัด Koh Kong แชฟไฟร์คุณภาพดีที่ได้จากแหล่งนี้จะนำไปขายยังหมู่บ้าน Koh Kong นอกจากนี้เชอร์คอนที่มักพบร่วมกับคอรัันดัมแล้ว ยังมีรายงานว่าพบผลึกพลอยสีเขียวมะกอกที่มีขนาดผลึกใหญ่ถึง 3 มิลลิเมตร ในพื้นที่นี้ด้วย

แหล่งที่พบคอรัันดัม (จังหวัด Ratanakiri) เมื่อไม่นานนี้มีการพบผลึกแชฟไฟร์สีน้ำเงินชั้นดีในชั้นแม่น้ำ โดยบริษัท BNRD ในระหว่างการเก็บตัวอย่างแบบ Dredging ในแม่น้ำสาขาของ Tonle Sap โดยยังไม่ทราบแหล่งแชฟไฟร์ปฐมภูมิ

แม้ว่ามวลหินบะซอลต์ขนาดใหญ่ในกัมพูชาตะวันออกจัดเป็นพื้นที่ที่ไม่สามารถเพาะปลูกได้ การพบแชฟไฟร์ในหินบะซอลต์ยุคควอเทอนารีใกล้กับเวียดนาม และเมื่อไม่นานนี้พบในร่องทรายของแม่น้ำ Tonle San ของกัมพูชา แสดงความเป็นไปได้ที่แหล่งคอรัันดัมอาจอยู่ในหินบะซอลต์ผิวดินอื่นๆ จึงควรมีการตรวจสอบหินโพล์เหล่านี้เพิ่มเติมตามหลักเกณฑ์

8) เพทาย (เชอร์คอน)

เชอร์คอนคุณภาพอัญมณีมีการผลิตในพื้นที่ราบสูงหินบะซอลต์ของจังหวัด Ratanakiri ผลึกเชอร์คอนที่โปร่งใสสมบูรณ์ สีน้ำตาลแดง น้ำตาลเหลือง และส้ม บางครั้งมีขนาดใหญ่ถึง 3 เซนติเมตร ขุดได้จากปล่องที่ความลึกตั้งแต่ 4-15 เมตร และร่อง (Trenches) ที่ขุดตรงริมเขาหินบะซอลต์ลึก 1-2 เมตร อุโมงค์คิง (หรือปล่องขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 1 เมตร) ถูกเจาะไปตัดกับชั้นแร่ที่วางตัวในแนวราบ แล้วจึงเจาะอุโมงค์นอนตามชั้นแร่ไปในทิศทางต่างๆ เพื่อขุดแร่ "Fingers" เหล่านี้อาจยาวถึง 5-7 เมตร เพื่อเชื่อมต่ออุโมงค์ของปล่องข้างเคียง โดยปกติแล้ว การทำเหมืองจะเจาะปล่อง 5-10 ปล่อง ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ได้ถึง 1,000 ตารางเมตร

ในปัจจุบัน การสำรวจอัญมณีในช่วงทศวรรษที่ 1960 จำกัดอยู่เฉพาะในพื้นที่ Bokeo การทำเหมืองในปัจจุบันได้ขยายออกไปยังพื้นที่อื่นๆ ทางตะวันออกและทางเหนือ ในปี 1995 มีเหมืองเปิดการ 8 แห่งในที่ราบสูงหินบะซอลต์ของจังหวัด Ratanakiri เชอร์คอนที่รวบรวมได้จะนำไปขายยังตลาดท้องถิ่น และมีเพียงร้อยละ 2-3 ที่นำมาเจียระไนและจำหน่ายเป็นชิ้นงาน

เซอร์คอนไรต์ เนื้อละเอียด พบได้ร่วมกับทับทิมและแซฟไฟร์ในแหล่งคอร์ันดัมที่กล่าวมาข้างต้น

9) พาโกไคต์

แหล่งแร่พาโกไคต์ที่สำคัญตั้งอยู่ที่ Tasey ซึ่งเป็นหมู่บ้านห่างไกล ตั้งอยู่ห่างจากจังหวัด Pursat ซึ่งอยู่ทางเหนือของกัมพูชาไปทางใต้ประมาณ 100 กิโลเมตร เชื่อว่าแร่ที่เกิดเป็นผลจากการชะผิวและการเปลี่ยนแปลงของไรโอไลต์และเดคไคต์ปฐมภูมิ ก่อนจะเกิดการ Silification อีกครั้งในบางส่วน ปริมาณและขอบเขตจึงอาจไม่แน่นอน (ดูหัวข้อดินขาว)

ในหมู่บ้าน Chup จังหวัด Banteay Meanchey มีการขุดหินทรายยุคจูราสสิก-ครีเตเชียสมาแปรรูปเป็นชิ้นงานศิลปะต่างๆ โดยนักแกะสลักท้องถิ่น ซึ่งบางชิ้นงานสามารถขายได้ราคาสูงถึง 1,000-2,000 เหรียญสหรัฐ

3.หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการลงทุนจากต่างประเทศ (Foreign Investment : Terms and Conditions)

3.1 นโยบายส่งเสริมการลงทุน (Investment Promotion Policy)

ในการดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างชาติ รัฐบาลได้ปรับปรุงกฎหมาย องค์กรต่าง ๆ และลดหย่อนข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องให้เหมาะสมต่อการลงทุนและการดำเนินธุรกิจของภาคเอกชนในกัมพูชา กฎหมายส่งเสริมการลงทุนปี 1994 (The 1994 Law on Investment) กำหนดให้ใช้มาตรการเดียวกันสำหรับนักลงทุนต่างชาติและนักลงทุนในประเทศ ยกเว้นเรื่องการออกสิทธิที่ดินตามที่รัฐธรรมนูญของกัมพูชากำหนดไว้ อย่างไรก็ตามแม้แต่ในเรื่องนี้ ระเบียบและกฎเกณฑ์ก็ยังเอื้อให้นักลงทุนต่างชาติสามารถเช่าที่ดินได้เป็นเวลาถึง 70 ปี พร้อมโอกาสการต่ออายุในภายหลัง

รัฐบาลให้การรับประกันกับนักลงทุนว่าจะไม่มีการยึดครองทรัพย์สินของชาวต่างชาติ และจะไม่มี การควบคุมราคาสินค้าและบริการของนักลงทุน และจะให้สิทธิในการส่งเงินทุน ดอกเบี้ย และภาระทางการเงินอื่น กลับประเทศโดยเสรี

นักลงทุนสามารถลงทุนในโครงการที่เป็นของชาวต่างชาติทั้งหมดได้ (100% investment) และสามารถจ้างแรงงานทักษะจากต่างชาติได้ ในกรณีที่ไม่สามารถหาแรงงานจากในประเทศได้

นอกจากนี้ กฎหมายลงทุนและกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องยังให้สิทธิพิเศษแก่นักลงทุน โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนเพื่อการส่งออก

รัฐบาลยังสนใจการลงทุนภาคเอกชนในโครงการ Build-Operate-Transfer (BOT) และการลงทุนของเอกชนด้านสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า ประปา และการสื่อสารทางไกล

ในการอำนวยความสะดวกต่อนักลงทุนในการขออนุญาต รัฐบาลได้จัดตั้งสถาบันเพื่อดูแลนโยบายและยุทธศาสตร์การลงทุน คือ สภาการพัฒนาแห่งกัมพูชา (Council for the Development of Cambodia, CDC) CDC เป็นหน่วยงานรัฐบาลที่มีอำนาจสูงสุดในการตัดสินใจเกี่ยวกับการลงทุนของภาคเอกชน (CIB) และสาธารณะ (CRDB) มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานและควบคุมโดยรัฐมนตรีอาวุโสจากกระทรวงที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนแห่งกัมพูชา (Cambodian Investment Board, CIB) เป็นหน่วยปฏิบัติงานของ CDC ได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงานหลักของรัฐบาล โดยเป็นจุดบริการรวมยอด (One-stop Service) รับผิดชอบการประเมินข้อเสนอและโครงการลงทุนของนักลงทุนทั้งหมด ทั้งบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล

กัมพูชาได้รับสถานะ “Generalized System of Preferences, GSP” และ “Most Favored Nation, MFN” จากประเทศคู่ค้าหลัก ได้แก่ สหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น แคนาดา และออสเตรเลีย

นอกจากการอำนวยความสะดวกและสนับสนุนในระดับประเทศ รัฐบาลยังสนใจจะเปิดเส้นทางเข้าหาแหล่งเงินทุนระหว่างประเทศสำหรับการลงทุนในภาคเอกชน กัมพูชาได้เข้าเป็นสมาชิกของ IFC และ MIGA แล้ว และอยู่ระหว่างสมัครเข้าเป็นสมาชิกของ ICSID (International Center for Settlement of

Investment Disputes) และยังได้ลงนามในข้อตกลงกับ ADB ซึ่งให้โอกาสนักลงทุนภาคเอกชนในการขอรับเงินลงทุนโครงการจากสถาบันการเงินระหว่างประเทศ

3.2 รูปแบบการลงทุน

การลงทุนของต่างชาติอาจเป็นในรูปแบบการลงทุน 100% หรือการร่วมลงทุนกับนักลงทุนท้องถิ่น (Joint Venture) ก็ได้

โครงการลงทุนแห่งชาติหรือโครงการลงทุนของต่างชาติ ต้องมีเงินลงทุนต้องมากกว่า 1 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

3.3 ภาษี (สรุปภาษีที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนของต่างชาติ)

กฎระเบียบเกี่ยวกับการเสียภาษีในประเทศกัมพูชาขึ้นอยู่กับประเภทผู้เสียภาษี (Regime) โดยแบ่งประเภทผู้เสียภาษีออกเป็น 3 ประเภท คือ Real Regime, Simplified Regime และ Estimated Regime System ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะของธุรกิจ กิจกรรมที่ดำเนินงาน และระดับของรายได้ การลงทุนของต่างชาติส่วนใหญ่จะเป็น Real Regime ดังนั้น หากไม่มีการระบุเป็นอย่างอื่น ก็จะหมายถึง ผู้เสียภาษีประเภท Real Regime

ประเภทผู้เสียภาษีต่างๆ จะอยู่ในรูปบริษัท ห้างหุ้นส่วน และบุคคล นอกจากนี้ยังมี ประเภท Permanent Establishment (PE) ในกฎหมายภาษี ปี 1997 ด้วย

ผู้มีถิ่นพำนัก (Resident) ในกัมพูชาต้องชำระภาษีตามรายได้/ผลกำไรที่ได้รับจากในและต่างประเทศ ในขณะที่ผู้ไม่ใช่ผู้มีถิ่นพำนักในกัมพูชาชำระภาษีเฉพาะรายได้/ผลกำไรที่ได้จากกัมพูชาเท่านั้น ผู้มีถิ่นพำนักที่มีรายได้/ผลกำไรจากต่างชาติจะได้รับเงินคืนภาษีต่างชาติที่เกิดขึ้น

ผู้มีถิ่นพำนักในกัมพูชา ได้แก่ บริษัทที่ “จัดองค์กรหรือบริหาร” ในกัมพูชา หรือมี “สำนักงานดำเนินธุรกิจหลัก” ในกัมพูชา ในกรณีบุคคล ผู้ที่ไม่ถือสัญชาติกัมพูชาจะเป็นผู้มีถิ่นพำนักในกัมพูชา เมื่อ “มีภูมิลำเนา” หรือ “ที่พำนักหลัก” ในกัมพูชา หรืออาศัยอยู่ในกัมพูชามากกว่า 182 วัน ตามปีปฏิทิน

การลงทุนและนักลงทุนต่างชาติส่วนใหญ่ต้องเกี่ยวข้องกับภาษีหลายประเภท

3.3.1 ภาษีกำไร

ภาษีกำไรมาจากกำไรของธุรกิจและเงินได้ทางอ้อม (Designated passive income) กำไร หมายถึงรวมถึงกำไรจากการขายทรัพย์สิน เงินได้ทางอ้อมหมายถึงรายรับจากดอกเบี้ย ค่าภาคหลวง และค่าเช่าเงินได้จากการปันผลโดยทั่วไปจะได้รับการยกเว้นภาษี

อัตราภาษีมาตรฐานสำหรับบริษัทและ PEs เท่ากับร้อยละ 20 ผู้มีถิ่นพำนักที่เป็นบุคคลคิดอัตราภาษีก้าวหน้าที่เพดานภาษีย่อยละ 20 บริษัทและบุคคลที่ไม่ใช่ผู้มีถิ่นพำนักชำระภาษีหัก ณ ที่จ่ายแทน

สำหรับโครงการที่ปฏิบัติได้ตามหลักเกณฑ์เฉพาะและเป็นโครงการที่อยู่ในแผนการสนับสนุนเป็นพิเศษจากรัฐบาล จะเสียภาษีที่อัตราร้อยละ 9 CDC จะเป็นผู้มีอำนาจในการอนุมัติการเสียภาษีพิเศษดังกล่าว อัตราภาษีพิเศษนี้จะมีผลตลอดอายุโครงการ

การผลิตน้ำมันและก๊าซ รวมถึงแร่ คิดภาษีที่อัตรา 30%

นักลงทุนอาจได้รับการพักชำระภาษีจาก CDC การพักชำระภาษีจะอยู่ในรูปของการยกเว้นภาษีกำไรทั้งหมด ระยะเวลาที่ยกเว้นภาษีจะเริ่มจากปีแรกที่โครงการเริ่มมีรายรับ (ก่อนการหักค่าใช้จ่ายต่าง ๆ) ระยะการพักชำระภาษีอาจนานถึง 8 ปี การยกเว้นภาษีนี้ยังลดภาระในการชำระภาษีส่วหน้าด้วย จำนวนกำไรที่ต้องชำระภาษีในแต่ละปี สามารถลดได้ ขึ้นอยู่กับการนำเงินกลับมาลงทุนเพิ่มในโรงงานและเครื่องจักรอุปกรณ์ของปีเดียวกัน แต่มูลค่าเสื่อมของโรงงานและเครื่องจักรอุปกรณ์จะต้องลดลงในอัตราเดียวกัน

หลักเกณฑ์ทางภาษีของกัมพูชามีข้อกำหนดการหักลดหย่อนว่า ค่าใช้จ่ายทั้งหมดตามหลักเกณฑ์ทั่วไปสามารถหักลดหย่อนได้ ยกเว้นกรณีที่มีการระบุไว้เฉพาะว่าเป็นรายการที่นำมาหักภาษีไม่ได้

3.3.2 ภาษีขั้นต่ำ

ผู้เสียภาษี Real-regime ต้องชำระภาษีขั้นต่ำ ซึ่งเป็นภาษีรายปี คิดที่อัตราร้อยละ 1 ของรายได้รวมของผู้เสียภาษีในปีที่คิดภาษี

ภาษีขั้นต่ำเป็นภาษีที่แยกจากภาษีกำไร จึงไม่คำนึงถึงยกเว้นภาษีกำไรหรือกำไร/ขาดทุนของผู้เสียภาษี

3.3.3 ภาษีส่วหน้าสำหรับเงินปันผล

กฎหมายการลงทุนของกัมพูชามีการรับประกันทั่วไปเกี่ยวกับการคิดภาษีกำไรที่ส่งกลับประเทศ ดังนั้น เงินปันผลจึงไม่ต้องหักภาษีปันผล ณ ที่จ่าย แต่บริษัทที่จ่ายเงินปันผลต้องชำระภาษีกำไรส่วหน้า (Advance Tax on Profit) เมื่อมีการจ่ายเงินปันผลแทน การชำระส่วหน้านี้จะเก็บตามอัตราภาษีกำไรของบริษัทที่จ่ายเงินปันผลและมูลค่าเงินปันผลรวม

การชำระส่วหน้าสามารถนำมาเป็นเครดิต (ยกเว้นกรณีบริษัทประกันภัย) ให้กับบริษัทที่จ่ายเงินปันผล (ไม่ใช่ผู้ถือหุ้น) และต่อการชำระภาษีกำไรในอนาคตได้

ผู้ถือหุ้นร้อยละ 20 ขึ้นไปจะต้องเปิดบัญชีเงินปันผลเฉพาะ จากบัญชีนี้สามารถจ่ายเงินปันผลออกไปได้โดยไม่ต้องชำระภาษีส่วหน้าเพิ่มเติม

เงินปันผลที่ได้ชำระภาษีกำไรส่วหน้าแล้วจะได้รับยกเว้นภาษีกำไร

3.3.4 ภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT)

ภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) ได้นำมาบังคับใช้เพิ่มเติมสำหรับผู้เสียภาษีประเภท Real-regime เมื่อวันที่ 1 มกราคม 1999

ระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม ของกัมพูชาในปัจจุบันจำกัดอยู่เฉพาะธุรกิจของผู้เสียภาษีประเภท Real-regime ซึ่งผลิตสินค้าและบริการที่ต้องนำมาประเมินภาษี (และผู้นำเข้าบางประเภท) ผู้เสียภาษี Real-regime นั้นรวมถึงผู้เสียภาษีรายใหญ่และบริษัทที่เกี่ยวข้องกับการผลิต การพาณิชย์ และการให้บริการ ธุรกิจจะต้องคิดภาษีมูลค่าเพิ่ม ไว้ในมูลค่าสินค้าและบริการ ผู้เสียภาษี Non-real regime อาจต้องเข้ามาอยู่ในระบบ ภาษีมูลค่าเพิ่ม ในภายหลัง

นอกจากนี้ ภาษีมูลค่าเพิ่ม ยังใช้กับสินค้านำเข้าด้วย แต่มีข้อยกเว้นสำหรับผู้ส่งออก หน่วยงานที่ได้รับการยกเว้นภาษี บุหรี่ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับรถยนต์ที่นำเข้าเพื่อการส่งออกอีกครั้ง (Re-export) ผู้นำเข้าต้องชำระภาษีมูลค่าเพิ่ม ในขณะเดียวกันกับการจ่ายภาษีนำเข้า

กิจกรรมและสินค้าบางประเภทที่ไม่ต้องชำระภาษีมูลค่าเพิ่ม เช่น บริการไปรษณีย์สาธารณะ บริการด้านโรงพยาบาลและแพทย์ เป็นต้น

ภาษีมูลค่าเพิ่มมี 2 อัตรา ได้แก่

0% อัตรานี้ใช้เฉพาะกับสินค้าที่ส่งออกจากกัมพูชาและบริการที่ “บริโภคร” นอกกัมพูชา การส่งออกหมายถึงการขนส่งผู้โดยสารหรือสินค้าระหว่างประเทศ และบริการที่เชื่อมโยงกับการขนส่งระหว่างประเทศนั้น

10% เป็นอัตรามาตรฐานใช้สำหรับรายการอื่นทั้งหมดที่ไม่ได้รับการยกเว้น

3.3.5 ภาษีรายได้ (Turnover Tax)

ภาษีรายได้จะใช้กับทุกคน (ไม่ว่าจะเป็นชาวกัมพูชาหรือชาวต่างชาติ นิติบุคคลหรือบุคคลธรรมดา) ที่ได้มีรายได้จากกัมพูชา จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 1998 และจากการนำภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้ในวันที่ 1 มกราคม 1999 ภาษีรายได้จะไม่ใช้กับผู้เสียภาษี Real-regime ภาษีการบริโภคร้อยละ 4 ของก่อนหน้านี้ ได้รับการยกเลิกสำหรับผู้นำเข้าทุกรายเช่นกัน (แต่ยังคิดภาษีมูลค่าเพิ่ม)

ภาษีรายได้ยังใช้สำหรับผู้เสียภาษี Non-real regime ที่อัตราคงที่ร้อยละ 2 ในการคิดภาษีรายได้จะหมายถึงรายได้จากการจัดหาสินค้าหรือบริการด้วย (แต่การส่งออกส่วนใหญ่ได้รับการยกเว้น)

ประเภทธุรกิจที่ไม่คิดภาษีรายได้ เช่น การจำหน่ายผลิตภัณฑ์การเกษตรไม่แปรรูปที่จำหน่ายโดยผู้ผลิต กิจกรรมธุรกิจขนาดเล็ก และการส่งออกส่วนใหญ่

ภาษีรายได้เป็นภาษีจากรายได้รวมที่ได้รับ ภาษีการค้ามิใช่ภาษีมูลค่าเพิ่ม คำนวณได้จากการคูณจำนวนเงินรายได้รวมที่เรียกเก็บด้วยอัตราภาษี

ภาษีรายได้จะจัดเก็บที่อัตราคงที่ร้อยละ 2 ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 1999

3.3.6 ภาษีนำเข้า

ภาษีนำเข้าเรียกเก็บจากสินค้าหลายประเภท อัตราภาษีมีตั้งแต่ 7%, 15%, 20%, 35% หรือ 50%

หน่วยงาน CDC จะเป็นผู้มีอำนาจในการอนุมัติยกเว้นภาษีนำเข้าซึ่งเป็นข้อจูงใจในการลงทุน การยกเว้นจะรวมถึง

- วัสดุก่อสร้าง
- โรงงานและเครื่องจักร (อะไหล่ที่เกี่ยวข้อง) ที่ใช้ในการผลิต
- วัตถุดิบและสินค้าขั้นกลางที่ใช้ในการผลิต

โครงการลงทุนที่มีการอนุมัติให้สิทธิพิเศษด้านภาษีนำเข้าได้แก่

- โครงการเพื่อการส่งออก (อย่างน้อย 80%)
- โครงการที่ตั้งอยู่ในเขตเศรษฐกิจพิเศษ
- โครงการในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

- โครงการผลิตที่ใช้แรงงานจำนวนมาก
- โครงการระบบสาธารณูปโภคและด้านพลังงาน

3.3.7 ภาษีส่งออก

ภาษีส่งออกจะจัดเก็บเฉพาะบางรายการสินค้า เช่น ชุงและผลิตภัณฑ์จากสัตว์ (รวมถึงอาหารทะเลส่วนใหญ่ด้วย)

3.3.8 ภาษีเงินเดือน

หลักเกณฑ์ภาษีเงินเดือนของกัมพูชาเป็นไปตามหลักการของแหล่งที่มาและการมีถิ่นพำนักที่ได้รับ การยอมรับระดับสากล เงินเดือนของผู้มีถิ่นพำนักในกัมพูชาไม่ว่าจากแหล่งใด ต้องนำมาคิดภาษี เงินเดือนของกัมพูชา สำหรับผู้ไม่มีถิ่นพำนักในกัมพูชา จะคิดภาษีเงินเดือนจากเงินเดือนที่ได้จากแหล่ง ในกัมพูชาเท่านั้น สถานที่จ่ายเงินเดือนไม่ใช่พิจารณาเป็นแหล่งที่มา

กัมพูชาคิดข้อแตกต่างระหว่างเงินเดือนที่จ่ายเป็นเงินสดและ “สวัสดิการ” เงินเดือนที่จ่ายเป็นเงิน สดจะคิดภาษีกับพนักงาน ในขณะที่ภาษีเงินเดือนที่เป็นสวัสดิการจะคิดจากนายจ้าง

ภาษีเงินเดือนครอบคลุมเฉพาะค่าตอบแทนจากการจ้างงานเท่านั้น ไม่รวมถึงรายรับทั่วไปส่วนบุคคล รายรับจากการเป็นที่ปรึกษาที่ไม่คิดภาษีนี้นั้น (แต่จะต้องนำมาคิดภาษีผลกำไร)

ผู้มีถิ่นพำนักในกัมพูชา หมายถึง “พนักงาน ผู้เสียภาษี หรือ บุคคล” ซึ่ง

- มีภูมิลำเนาในกัมพูชา หรือ
- มีที่พำนักหลักในกัมพูชา หรือ
- อยู่ในกัมพูชามากกว่า 182 วันตามปีปฏิทิน

ตารางที่ 1 อัตราภาษีเงินเดือน สำหรับผู้มีถิ่นพำนักในกัมพูชา

เงินเดือน (Riels)	อัตราภาษี
0 - 500,000	ร้อยละ 0
500,001 - 1,250,000	ร้อยละ 5
1,250,001 - 8,500,000	ร้อยละ 10
8,500,001 - 12,500,000	ร้อยละ 15
12,500,001 ขึ้นไป	ร้อยละ 20

อัตราภาษีสำหรับผู้ไม่มีถิ่นพำนักในกัมพูชาเป็นอัตราคงที่ร้อยละ 15 ภาษีนี้นี้คิดจะรวมภาษีสุดท้าย ด้วย

3.4 การขออนุมัติการส่งเสริมการลงทุน

นักลงทุนทุกรายที่ต้องการขอรับสิทธิพิเศษและข้อเสนอสําหรับการลงทุน ต้องยื่นขออนุมัติจาก CDC ก่อน

ผู้ขอหรือผู้รับมอบอำนาจต้องลงนามและยื่นคำขอฉบับสมบูรณ์ต่อ CDC เพื่อการพิจารณา สําเนาหนังสือมอบอำนาจต้องลงนามในขณะยื่นคำขอ

เอกสารประกอบการยื่นขอ : การยื่นคำขอที่สมบูรณ์ต้องประกอบด้วยเอกสารต่อไปนี้ จำนวน 1 ชุด

- คำขอที่สมบูรณ์ ในแบบฟอร์มของ CDC และลงนามโดยตัวแทนผู้ขอที่มีอำนาจลงนาม
- หนังสือแสดงเจตนาในการยื่นขอลงทุนในกัมพูชา พร้อมรายชื่อโดยย่อเกี่ยวกับผู้ลงทุน โครงการลงทุน วัตถุประสงค์และคำร้องพิเศษเกี่ยวกับโครงการลงทุน ต่อ CDCI
- เอกสารประกอบข้อเสนอการลงทุน เช่น รายงานการประชุม และ หนังสือจดทะเบียนบริษัท ที่สอดคล้องกับกฎหมายกัมพูชาฉบับที่มีการประกาศใช้
- การศึกษาความเป็นไปได้ทางเศรษฐศาสตร์และด้านเทคนิคของการลงทุนในรายละเอียด รวมทั้งผังแสดงกระบวนการผลิต รายละเอียดคุณสมบัติผู้ขอ กำลังการผลิตทางเทคนิค ความสามารถทางการตลาด ความสามารถด้านทรัพยากรบุคคลและการบริหาร และ ความสามารถทางการเงิน

CDC มีหน้าที่ อนุมัติโครงการลงทุน ให้คำปรึกษาด้านการลงทุน และบริหารกิจกรรมการลงทุน CDC จะตัดสินใจอนุญาตหรือไม่อนุญาตคำขอภายใน 45 วันทำการนับจากรับคำขอที่สมบูรณ์

ผู้ลงทุนโครงการสามารถยื่นอุทธรณ์ต่อ CDC ได้ ภายใน 25 วันทำการ หลังจากได้รับหนังสือแจ้งเพิกถอนหรือยกเลิกสิทธิพิเศษหรือข้อเสนอสําหรับบางส่วนหรือทั้งหมด

3.5 การส่งเสริมการลงทุนและสิทธิพิเศษ (Incentives)

กฎหมายส่งเสริมการลงทุนกำหนดสิทธิพิเศษสําหรับการลงทุนโครงการในกัมพูชา ได้แก่

- 1) อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลร้อยละ 9 ยกเว้นสําหรับการสำรวจและผลิตทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่ง ได้แก่ ชุง น้ำมันและก๊าซ ทองคำ และหินมีค่าต่างๆ
- 2) การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสูงสุดถึง 8 ปี ขึ้นอยู่กับลักษณะโครงการและลำดับความสำคัญต่อรัฐบาล
- 3) การยกยอดการขาดทุน (Losses carried forward) ได้สูงสุดถึง 5 ปี
- 4) ไม่คิดภาษีส่วนแบ่งเงินปันผล ผลกำไรจากการลงทุน ไม่ว่าจะโอนไปต่างประเทศหรือแบ่งภายในประเทศ
- 5) การยกเว้นภาษีนำเข้าทั้งหมดสําหรับวัสดุก่อสร้าง อุปกรณ์การผลิต เครื่องจักร สินค้าชั้นกลาง วัตถุดิบและอะไหล่สําหรับ
 - 5.1) โครงการเพื่อการส่งออกที่มีการผลิตอย่างน้อยร้อยละ 80 เพื่อการส่งออก
 - 5.2) โครงการที่ตั้งอยู่ในเขตเศรษฐกิจพิเศษ (Special Promotion Zone, SPZ)
- 6) การยกเว้นภาษีส่งออกทั้งหมด

สำหรับการลงทุนโครงการที่นอกเหนือจากรายการในข้อ 5.1) และ 5.2) การยกเว้นภาษีต่างๆ จะอนุญาตเฉพาะสำหรับการก่อสร้างโรงงานและอาคาร เป็นเวลา 1 ปี นับจากเริ่มการผลิต

ภาคอุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน รายชื่อกลุ่มที่ได้รับการสนับสนุนแบ่งได้กว้างๆ ดังนี้

- การปลูกพืชไร่
- การปศุสัตว์
- ประมง
- การผลิตและแปรรูปอาหารและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง
- การผลิตผลิตภัณฑ์สิ่งทอ
- การผลิตเครื่องนุ่งห่มและสิ่งทออื่น
- การผลิตเฟอร์นิเจอร์และชิ้นส่วนอื่น
- การผลิตกระดาษและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง
- การผลิตสารเคมีและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง
- การผลิตยางและพลาสติกอื่น
- การผลิตหนังและผลิตภัณฑ์อื่น
- การผลิตผลิตภัณฑ์โลหะ (Fabricated metal products)
- การผลิตอุปกรณ์ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์
- การผลิตการพาหนะและอุปกรณ์ขนส่ง
- การสร้างทางและสะพาน
- การผลิตแร่ สินแร่ ถ่านหิน น้ำมัน และก๊าซธรรมชาติ
- การผลิตเครื่องจักรและอุปกรณ์อุตสาหกรรม
- การสร้างโรงแรม
- ศูนย์การแพทย์ที่มีคุณภาพสากล ศูนย์การศึกษาที่มีคุณภาพสากล ศูนย์ฝึกออาชีวะ
- สาธารณูปโภคทางกายภาพที่สนับสนุนการท่องเที่ยวและวัฒนธรรม
- กิจกรรมการผลิตที่ปกป้องสิ่งแวดล้อม

3.6 การโอนเงินกลับประเทศ และการแลกเปลี่ยนสกุลเงิน (Repatriation and Convertibility)

3.6.1 ข้อกำหนดการส่งเงินกลับประเทศ

ปัจจุบันยังไม่มีข้อกำหนดการส่งรายได้หรือกำไรที่ได้จากการลงทุนในกัมพูชากลับประเทศ รวมถึงข้อกำหนดในการโอนเงินไปต่างประเทศ กฎหมายการลงทุนรับประกันว่านักลงทุนสามารถส่งเงินสกุลต่างประเทศออกนอกประเทศได้อย่างอิสระเพื่อจุดประสงค์ต่อไปนี้

- ชำระค่าสินค้าและบริการที่นำเข้า และการชำระคืนเงินกู้ ได้แก่ ดอกเบี้ยและเงินต้นอันเกิดจากธนาคารหรือสถาบันการเงินต่างชาติ
- ค่าภาคหลวงและค่าธรรมเนียมการจัดการ

- กำไรหลังดำเนินการตามข้อบังคับและการชำระภาษีและค่าภาคหลวงที่เกี่ยวข้องทุกประเภทแล้ว
- การส่งคืนเงินต้นที่ลงทุนเมื่อโครงการล้มเลิก

3.6.2 ระบบการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

ตามกฎหมายการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ลงวันที่ 22 สิงหาคม 1997 และระเบียบที่ออกโดย National Bank of Cambodia สกุลเงินต่างชาติสามารถซื้อผ่านระบบธนาคารได้อย่างอิสระ กฎหมายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศระบุเฉพาะว่าไม่มีข้อจำกัดในการแลกเปลี่ยนกับต่างประเทศ โดยเฉพาะการซื้อขายเงินตราต่างประเทศ และการโอน และการจัดการทรัพย์สินระหว่างประเทศอื่นทุกชนิด แต่กฎหมายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศกำหนดให้ดำเนินการโดยคนกลางที่ได้รับอนุญาต คนกลางเหล่านี้คือธนาคารที่ถูกต้องตามกฎหมายในกัมพูชา ซึ่งต้องรายงานการดำเนินการที่มีจำนวนเงินมากกว่า 10,000 เหรียญสหรัฐต่อ National Bank of Cambodia ห้ามดำเนินการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศเอง ภาระหน้าที่ดังกล่าวเป็นของธนาคารที่ได้รับอนุญาตแต่เพียงผู้เดียว

3.6.3 การเปลี่ยนสกุลเงินในการโอนเงินไปต่างประเทศ

ไม่มีข้อจำกัดในการเปลี่ยนสกุลเงินในการโอนเงินที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนของต่างชาติไปต่างประเทศ

3.7 นโยบายด้านแรงงาน

ต้นทุนค่าแรงงานของกัมพูชาต่ำจึงเป็นแรงดึงดูดสำหรับนักลงทุนต่างชาติ ประมาณร้อยละ 45 ของประชากรกัมพูชา 11.7 ล้านคนอยู่ในวัยทำงาน ในขณะที่ร้อยละ 60 ของแรงงานเป็นหญิง อัตราค่าแรงขั้นต่ำสำหรับแรงงานไร้ทักษะในปัจจุบันอยู่ที่ 45 เหรียญสหรัฐต่อเดือน

นักลงทุนสามารถนำชาวต่างชาติมาทำงานในกัมพูชาได้ เมื่อบุคคลนั้นเป็น

- บุคลากรด้านการจัดการที่ได้รับการรับรองคุณสมบัติ
- บุคลากรด้านเทคนิค
- แรงงานทักษะ

National Assembly ได้ผ่านกฎหมายการเข้าเมืองเมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 1994 ตามมาตรา 28 ชาวต่างชาติที่ได้รับ “หนังสือรับรองการลงทุน (letter of investment approval)” จาก CDC จะได้รับอนุญาตพร้อมครอบครัว ให้อาศัยในกัมพูชาตามระยะเวลาที่กำหนดในหนังสือรับรองการลงทุน

กฎหมายแรงงานได้รับการปรับปรุงเมื่อวันที่ 10 มกราคม 1997 โดย National Assembly กฎหมายฉบับนี้มี 396 มาตรา กำหนดเงื่อนไขการทำงานทั่วไปและหัวข้อที่เกี่ยวข้อง เช่น ค่าจ้าง จำนวนชั่วโมงการทำงาน ทั้งรายวันและรายสัปดาห์ การทำงานช่วงกลางคืน การหยุดงานรายสัปดาห์ วันหยุดชดเชย จำนวนวันลาแต่ละปี วันลาพิเศษ แรงงานเด็กและแรงงานสตรี อิสรภาพของสหภาพการค้าและตัวแทนคนงานในการลงทุน การประนีประนอมข้อขัดแย้งกับแรงงาน

3.8 การปกป้องการลงทุน

3.8.1 นโยบายการแข่งขัน

รัฐบาลได้เริ่มปรับปรุงนโยบายตลาดเสรีในปี 1991 ทั้งนักลงทุนต่างชาติและนักลงทุนในประเทศ และธุรกิจจะได้รับสิทธิเท่าเทียมในระบบตลาดเสรี แต่หน่วยงานรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจจะได้รับสิทธิพิเศษมากกว่าที่นักลงทุนเอกชนได้รับ

3.8.2 กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา

นักลงทุนสามารถยื่นขอความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาได้โดยยื่นคำขอต่อกระทรวงที่เกี่ยวข้อง รายละเอียดตราสินค้า สิทธิบัตร ลิขสิทธิ์ และวิธีการ (know-how) ต้องเป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินทางปัญญา

3.8.3 การเวนคืน (Expropriation) และการชดเชย (Compensation)

ตามข้อตกลงทวิภาคีในการส่งเสริมและปกป้องการลงทุนระหว่างกัมพูชาและประเทศกลุ่มอาเซียน อื่นๆ การลงทุนของบริษัทร่วมชาติและบริษัทอื่นจะไม่ถูกยึดครอง เว้นคืน หรือถูกดำเนินมาตรการใดๆ ที่มีผลเทียบเท่าการยึดครองหรือเวนคืน ข้อยกเว้นเดียวสำหรับการดำเนินการดังกล่าวคือเพื่อวัตถุประสงค์ของสาธารณะที่เกี่ยวกับความต้องการภายในประเทศ ซึ่งในกรณีนี้ การตัดสินใจจะกระทำด้วยความเท่าเทียมและต้องมีการชดเชยทันทีที่เหมาะสม และมีประสิทธิภาพ

3.8.4 การประนีประนอมข้อขัดแย้ง

ข้อขัดแย้งเกี่ยวกับการลงทุนในกัมพูชาที่ได้รับการส่งเสริมหรือที่เกี่ยวกับสิทธิและเงื่อนไขของชาวต่างชาติภายใต้ข้อกฎหมาย ควรมีการเจรจาประนีประนอมในกลุ่มผู้ถือหุ้นก่อน

หากกลุ่มผู้ถือหุ้น ไม่สามารถหาข้อสรุปได้ภายใน 2 เดือนนับจากวันที่เริ่มหารือข้อขัดแย้ง ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งสามารถนำข้อขัดแย้งดังกล่าวไปสู่พิจารณาในระดับสูงขึ้น ได้แก่

- การไกล่เกลี่ยก่อนเพื่อเสนอข้อคิดเห็นเข้าสู่การพิจารณาของ CDC หรือ
- ศาลกัมพูชา หรือ
- องค์การไกล่เกลี่ยนานาชาติ ตามที่ทุกฝ่ายเห็นชอบ

ในปัจจุบัน รัฐบาลได้สมัครเข้าเป็นสมาชิก International Center for Settlement of Investment Disputes (ICSID)

3.9 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการลงทุน

Council for the Development of Cambodia, Cambodia Investment Board (CDC)

Government Palace Sisowat Quay, Wat Phnom,

Phnom Penh, Cambodia

Tel. (855) 23 981 154

Fax. (855) 23 428 426

<http://www.cdc-crdb.gov.kh>

4.หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการลงทุนด้านแร่ (Mineral Investment : Terms and Conditions)

4.1 นโยบายด้านแร่

เพื่อเป็นการดึงดูดนักลงทุนด้านเหมืองแร่ทั้งในประเทศและต่างชาติมาลงทุนสำรวจและพัฒนาแร่ กฎหมายการจัดการแร่และการทำเหมืองแร่ของกัมพูชาได้รับการประกาศใช้โดยรัฐบาลเมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม 2001 กระทรวงอุตสาหกรรม เหมืองแร่ และพลังงาน (Ministry of Industry, Mines and Energy, MIME) เป็นหน่วยงานรัฐบาลหลักที่มีหน้าที่รับผิดชอบตามกฎหมายแร่และสนองตอบนโยบาย ด้านแร่ของประเทศ กรมธรณีวิทยาและการเหมืองแร่ (Department of Geology and Mines)และกรม พลังงาน (Department of Energy) ภายใต้ MIME รับผิดชอบการพัฒนาทรัพยากรแร่ของประเทศ ให้ ความช่วยเหลือด้านการทำเหมืองแร่แก่ภาคเอกชน และกำกับดูแล และตรวจสอบ การทำเหมืองแร่ของ ประเทศ

4.2 สาระสำคัญของกฎหมายแร่และกฎระเบียบต่างๆ

แร่ทุกชนิดที่พบบนพื้นดินหรือใต้ดิน ภูเขา พื้นที่สูง ในน้ำ เขตทะเล หมู่เกาะ ชั้นพื้นทะเลและใต้ชั้น พื้นทะเล ภายใต้อำนาจของกัมพูชาเป็นทรัพย์สินของรัฐ ยกเว้นการดำเนินการเกี่ยวกับน้ำมันและก๊าซ ธรรมชาติที่อยู่ภายใต้กฎหมายต่างหาก

4.2.1 ใบอนุญาตเกี่ยวกับแร่

บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลใดไม่สามารถดำเนินการสำรวจแร่และทำเหมืองแร่ได้โดยไม่มี ใบอนุญาตเกี่ยวกับแร่ที่ออกโดยกระทรวงอุตสาหกรรม เหมืองแร่ และพลังงาน เจ้าของที่ดินหรือผู้ถือ ครองที่ดินตามกฎหมายสามารถใช้กรรมสิทธิ์ ดินเหนียว และหินเป็นการส่วนตัวได้ โดยไม่ต้องมี ใบอนุญาตเกี่ยวกับแร่ แต่จะไม่ได้รับอนุญาตให้ขนย้ายผลิตภัณฑ์ดังกล่าวออกนอกพื้นที่เพื่อการพาณิชย์ การขอรับใบอนุญาตเกี่ยวกับแร่ บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลต้องยื่นขอใบอนุญาตต่อกระทรวง อุตสาหกรรม เหมืองแร่ และพลังงาน เอกสารการยื่นขอใบอนุญาตเกี่ยวกับแร่ประกอบด้วย

- ข้อมูลบริษัททำเหมืองแร่และเจตนา โดยยื่นหลักฐานแสดงสถานะบริษัทตามกฎหมาย และหลักฐานแสดงความสนใจในการสำรวจแร่และทำเหมืองแร่ในพื้นที่เฉพาะในจังหวัด ใดๆ ที่พื้นที่ใบอนุญาตตั้งอยู่
- หลักฐาน แสดงความสามารถทางการเงินของบริษัท ประสิทธิภาพด้านเทคนิค แรงงานที่ มี อุปกรณ์และเครื่องจักรในการดำเนินการเกี่ยวกับแร่ในพื้นที่เฉพาะที่เสนอในจังหวัด ใดๆ
- วิธีการและตารางเวลาในการดำเนินการในช่วงการสำรวจและทำเหมืองแร่

- ผังการทำงานขั้นต่ำและหลักประกันทางการเงิน ในช่วงการสำรวจแร่ (ผู้ยื่นขอรับใบอนุญาตเจียรไนและขัดผิวอัญมณีไม่ต้องเสนอผังการทำงานและหลักประกันทางการเงิน)
- สำเนาการจดทะเบียนธุรกิจ (บริษัทภายในและต่างชาติทุกแห่ง องค์การทำเหมืองแร่หรือพ่อค้าหรือบริษัทพาณิชย์ซึ่งมีภูมิสำเนาหรือมีสำนักงานสาขาในกัมพูชา ต้องจดทะเบียนกับ Commerce Register โดยยื่นสำเนาประกาศพร้อมลายเซ็นหรือลายนิ้วมือของกลุ่มที่สนใจต่อกระทรวงพาณิชย์ ยกเว้นพ่อค้าที่ได้รับการยกเว้นภาษีกำไร)
- หลักฐานแสดงการร่วมทุน ในกรณีที่บริษัทเป็นการร่วมทุนระหว่างธุรกิจ 2 ธุรกิจขึ้นไป ต้องแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของธุรกิจ ความรับผิดชอบ สัดส่วนเงินทุน และผู้ดำเนินการ

บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลอาจได้รับใบอนุญาตเกี่ยวกับแร่ ขึ้นอยู่กับการพิจารณาและประเมินความสามารถทางเทคนิค การเงิน และการจดทะเบียนธุรกิจ ก่อนการเข้าที่ดินซึ่งเป็นทรัพย์สินส่วนบุคคลเพื่อทำการสำรวจและทำเหมืองแร่ ผู้ถือสัมปทานต้องทำข้อตกลงกับเจ้าของที่ดินเกี่ยวกับการไม่ก้าวก่ายและไม่เข้าหาเจ้าของที่ดินและการชดเชยค่าเสียหายบริเวณผิวดินอันเกิดจากกิจกรรมเกี่ยวกับแร่ต่าง ๆ หากพื้นที่เป็นทรัพย์สินของรัฐ เป็นพื้นที่คุ้มครอง สงวน หรือหวงห้าม ผู้ถือสัมปทานต้องได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากสถาบันที่มีศักยภาพหรือสถาบัน inter-ministerial ที่ดูแลพื้นที่ก่อนเข้าพื้นที่เพื่อดำเนินการด้านแร่ ห้ามทำการสำรวจแร่เบื้องต้น (Prospecting) เพื่อการเจาะสำรวจ (Exploration) และทำเหมืองแร่บนที่ดินของรัฐ ที่กำหนดเป็นที่มรดกทางศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ

4.2.2 รายการใบอนุญาตเกี่ยวกับแร่

ใบอนุญาตขุดหาแร่รายย่อย ออกให้เฉพาะชาวกัมพูชา เพื่อดำเนินการสำรวจและทำเหมืองแร่โดยใช้เครื่องมือท้องถิ่นและแรงงานคนหรือมีจำนวนแรงงานในครอบครัวไม่เกิน 7 คน

ประทานบัตรเหมืองแร่แบบบ่อและเหมืองหิน ออกให้แก่บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลเพื่อดำเนินการสำรวจและทำเหมืองแร่วัสดุก่อสร้างและแร่อุตสาหกรรมโดยผลิตจากบ่อเหมืองและเหมืองหินเพื่อใช้ในการก่อสร้าง อุตสาหกรรมเคมีและแปรรูปต่างๆ

ประทานบัตรเหมืองพลอย ออกให้แก่บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลเพื่อดำเนินการสำรวจและทำเหมืองหินมีค่า หินกึ่งมีค่า และหินเพื่อการประดับตกแต่ง

ใบอนุญาตเจียรไนแร่ ออกให้แก่บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลเพื่อดำเนินการเจียรไนหินมีค่า หินกึ่งมีค่า และหินเพื่อการประดับตกแต่ง

อาชญาบัตรสำรวจแร่ ออกให้เฉพาะผู้ถืออาชญาบัตรสำรวจแร่เพื่อดำเนินการสำรวจและทำเหมืองแร่ที่พบเป็นแหล่งเชิงพาณิชย์ที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อาชญาบัตรสำรวจแร่

ผู้ถืออาชญาบัตรสำรวจแร่ต้องเสนอผลวิเคราะห์ด้านเทคนิค การเงิน สิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจ เพื่อพิจารณาความเป็นไปได้ทางสังคม-เศรษฐกิจในการทำเหมืองแร่ต่อกระทรวงอุตสาหกรรมเหมืองแร่ และพลังงาน เพื่อทบทวนและอนุญาต ขั้นตอน รายละเอียดของรายงาน การศึกษาความ

เป็นไปได้สุดท้ายและเอกสารอ้างอิง และเงื่อนไขการออกประทานบัตรเหมืองแร่อุตสาหกรรมเป็นไปตามกฎกระทรวงย่อย

หากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม เหมืองแร่ และพลังงานพิจารณาว่าคำขอใบอนุญาตเกี่ยวกับแร่เป็นโครงการขนาดใหญ่และเป็นประโยชน์ต่อประเทศเป็นพิเศษ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม เหมืองแร่ และพลังงาน จะเจรจาข้อตกลงการลงทุนด้านแร่แนบท้ายใบอนุญาตเกี่ยวกับแร่กับผู้ขอ

4.2.3 ขั้นตอนการอนุญาตเกี่ยวกับแร่

บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตเกี่ยวกับแร่ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม เหมืองแร่ และพลังงาน ภายใต้ข้อกำหนดทางกฎหมาย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม เหมืองแร่ และพลังงานจะแจ้งผลการอนุญาตหรือไม่อนุญาตคำขอรับใบอนุญาตเกี่ยวกับแร่เป็นลายลักษณ์อักษรภายในระยะเวลาสูงสุด 45 วัน นับจากวันยื่นคำขอที่สมบูรณ์

นอกจากใบอนุญาตขุดหาแร่รายย่อย ผู้ถือสัมปทานที่ได้รับใบอนุญาตเกี่ยวกับแร่ภายใต้กฎหมายสามารถขยายเวลา แก๊ว ยกลึก จำนวน โอนสิทธิ์หรือรับมรดก ใบอนุญาตเกี่ยวกับแร่ได้โดยได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม เหมืองแร่ และพลังงาน หากผู้ถือสัมปทานละเมิดข้อบังคับตามกฎหมาย ใบอนุญาตเกี่ยวกับแร่จะถูกลบเลิกหรือเพิกถอน การยกเลิกและเพิกถอนใบอนุญาตเกี่ยวกับแร่จะพิจารณาตามกฎหมายกระทรวงย่อย

4.2.4 การสำรวจแร่และการทำเหมืองแร่

ผู้ถือสัมปทานหรือผู้รับเหมาแต่ละรายต้องดำเนินการเกี่ยวกับแร่และปฏิบัติตามข้อกำหนดในการดำเนินการดังนี้

- ดำเนินการเกี่ยวกับแร่ตามแผนทางเทคนิคและทางการเงินที่ระบุในผังการทำงานสำรวจที่ได้รับอนุญาตหรือในการศึกษาความเป็นไปได้ของเหมืองที่ได้รับอนุญาต
- ป้องกันสิ่งแวดล้อมตามที่ระบุในกฎหมายการป้องกันสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ได้แก่ การศึกษาประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม แผนการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมและการฟื้นฟูพื้นที่ทำเหมืองและหลักประกันทางการเงิน
- สร้างความเชื่อมั่นด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยของแรงงานที่ระบุในแผนด้านเหมืองแร่ อาชีวอนามัยและความปลอดภัยในบริเวณที่มีการทำเหมือง ได้แก่ การป้องกันอุบัติเหตุและขั้นตอนการรายงานอุบัติเหตุ
- ป้องกันความปลอดภัยต่อสาธารณะภายในและรอบบริเวณที่มีการทำเหมืองตามที่ระบุในแผนด้านเหมืองแร่ที่ได้รับอนุญาต
- ให้ความรู้ ฝึกอบรม และจ้างงานชาวกัมพูชาตามที่ระบุในกำหนดการจ้างงาน ให้การศึกษา และฝึกอบรม
- จัดหาสินค้าและบริการที่หาได้ในกัมพูชา ตามความเหมาะสม

แนวทางสำหรับใบอนุญาตเกี่ยวกับแร่ รายละเอียดรายงาน ผังการทำงาน และหลักประกันทางการเงิน กำหนดไว้ในระเบียบ (Prakas) ของกระทรวงอุตสาหกรรม เหมืองแร่ และพลังงาน กระทรวงอุตสาหกรรม เหมืองแร่ และพลังงานเป็นผู้ควบคุมการปฏิบัติตามกฎหมาย โดยจะแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งมีหน้าที่ดังนี้

- รับผิดชอบกฎเกณฑ์การจัดการตามข้อบังคับทางกฎหมายต่อกระทรวงอุตสาหกรรม เหมืองแร่ และพลังงาน
- จัดทำรายงานประจำปีของกิจกรรมสำรวจและทำเหมืองแร่ตามปกติและเสนอรายงานดังกล่าวต่อกระทรวงอุตสาหกรรม เหมืองแร่ และพลังงาน
- ติดตามและควบคุมการปฏิบัติตามข้อบังคับทางกฎหมาย
- ควบคุมการปฏิบัติตามระเบียบที่เกี่ยวกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัยของคนงานและประชาชนและการป้องกันสิ่งแวดล้อม
- ดำเนินการตามหน้าที่อื่นที่ได้รับมอบหมายจากกระทรวงอุตสาหกรรม เหมืองแร่ และพลังงาน
- อำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ควบคุม กำกับและรายงานกิจกรรมการสำรวจและทำเหมืองแร่ วิจัยและวิเคราะห์เกี่ยวกับกฎเกณฑ์การจัดการตามกฎหมาย กำหนดไว้ในกฎกระทรวงย่อย

4.2.5 การชดเชย

ผู้ถือสัมปทานที่ได้รับใบอนุญาตเกี่ยวกับแร่ต้องชดเชยความเสียหายอันเนื่องมาจากการดำเนินการด้านแร่ต่อเจ้าของที่ดิน ทั้งภายในและภายนอกพื้นที่ใบอนุญาตเกี่ยวกับแร่ ไม่ว่าความเสียหายนั้นจะเกิดขึ้นโดยเจตนาหรือไม่ การชดเชยปฏิบัติดังนี้

หากพื้นที่การดำเนินการด้านแร่ที่กำหนดในใบอนุญาตเกี่ยวกับแร่ ส่งผลกระทบต่อที่ดินทรัพย์สินเจ้าของที่ดินจะอนุญาตให้ผู้ถือใบอนุญาตเกี่ยวกับแร่ดำเนินการด้านแร่ในที่ดินดังกล่าวโดยมีข้อตกลงร่วมกันล่วงหน้า ซึ่งเจ้าของที่ดินจะได้รับค่าชดเชยที่เป็นธรรมและสมเหตุสมผล

การชดเชยอาจชำระเป็นงวดหรือชำระรวม ตามแต่ข้อตกลงระหว่างเจ้าของที่ดินและผู้ถือสัมปทาน ในกรณีที่เจ้าของที่ดินและผู้ถือใบอนุญาตเกี่ยวกับแร่ไม่สามารถหาข้อตกลงในการชดเชยได้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม เหมืองแร่ และพลังงาน จะเป็นผู้ตัดสิน หากผลการตัดสินไม่เป็นที่ยอมรับ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม เหมืองแร่ และพลังงานจะเสนอข้อเสนอดังกล่าวต่อรัฐบาลเพื่อจัดตั้งคณะกรรมการร่วมเพื่อหาข้อสรุป หากทุกฝ่ายยังไม่ยอมรับผลการตัดสินของคณะกรรมการร่วม จะส่งเรื่องต่อให้ศาลกัมพูชาพิจารณาตัดสิน

4.2.6 ค่าภาคหลวงและภาษี

ผู้ยื่นคำขอหรือผู้ถือใบอนุญาตเกี่ยวกับแร่ ต้องชำระค่าธรรมเนียมการจดทะเบียน การต่ออายุและการโอน และค่าธรรมเนียมอื่นและค่าเช่าที่ดินรายปีแก่รัฐ ระหว่างการทำเหมืองแร่ ผู้ถือใบอนุญาตเกี่ยวกับแร่ต้องชำระค่าภาคหลวงตามมูลค่าแร่ที่มีการใช้ประโยชน์แก่รัฐ ยกเว้นสำหรับผู้ถืออาชญาบัตรสำรวจแร่หรือใบอนุญาตเจาะในพลอย นอกจากการชำระค่าธรรมเนียมการจดทะเบียน การต่ออายุ การ

โอน และค่าธรรมเนียมอื่น ค่าเช่าที่ดินรายปี และค่าภาคหลวงแล้ว ผู้ถือใบอนุญาตเกี่ยวกับแร่ต้องชำระ ภาษี ภาษีศุลกากร ภาษีผู้ถือหุ้น และภาษีปันผลตามที่กฎหมายกำหนด อัตราค่าภาคหลวงแร่และ ขั้นตอนการชำระค่าภาคหลวงแร่จะพิจารณาตาม Inter-ministerial Prakas (Regulations)

4.2.7 บทลงโทษ

บุคคลใดที่ดำเนินการด้านแร่โดยไม่มีใบอนุญาตเกี่ยวกับแร่ อาจต้องโทษปรับตั้งแต่ 500,000 ถึง 1,000,000 riels ในกรณีที่เป็นการทำผิดกฎหมายภายหลัง บุคคลดังกล่าวอาจต้องโทษปรับตั้งแต่ 1,000,000 ถึง 2,000,000 riels และ/หรือจำคุกตั้งแต่ 1 เดือนถึง 1 ปี หรือทั้งจำทั้งปรับ

บุคคลใดที่ดำเนินการด้านแร่ในที่ทรัพย์สินส่วนบุคคลโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของที่ดินหรือใน ที่ดินของรัฐที่กำหนดเป็นที่มรดกทางวัฒนธรรมและศิลปะแห่งชาติ อาจต้องโทษปรับตั้งแต่ 5,000,000 ถึง 10,000,000 riels และ/หรือจำคุกตั้งแต่ 6 เดือนถึง 2 ปี หรือทั้งจำทั้งปรับ

บุคคลใดที่ดำเนินการด้านแร่ โดยไม่มีใบอนุญาตเกี่ยวกับแร่ หรือในที่ทรัพย์สินส่วนบุคคลโดยไม่ได้ รับอนุญาตจากเจ้าของที่ดินหรือในที่ดินของรัฐที่กำหนดเป็นที่มรดกทางวัฒนธรรมและศิลปะแห่งชาติ หรือถือใบอนุญาตเกี่ยวกับแร่ที่สิ้นอายุ อาจต้องโทษเป็น 3 เท่า (liable to a fine of 3 times) ราคา ประเมินการขึ้นอยู่กัระยะเวลาที่ทำเหมือง กำลังอุปกรณ์และเครื่องจักรในการทำเหมือง และปริมาณแร่ ที่ผลิตได้จากพื้นที่ และอาจต้องโทษปรับตั้งแต่ 1,000,000 ถึง 10,000,000 riels ต่อวัน โดยนับจากวันที่ มีการฝ่าฝืนจนถึงวันที่เลิกดำเนินการทำเหมือง และอาจต้องโทษจำคุกตั้งแต่ 1 ถึง 5 ปี โดยไม่มีผลต่อ การชดเชยค่าเสียหายอื่น อุปกรณ์ทำเหมืองที่กล่าวมาและเครื่องจักรอื่นที่ใช้ในการผลิตทั้งหมดจะถูกยึด และตกเป็นทรัพย์สินของรัฐ

ผู้ถือสัมปทานใดที่ไม่ชำระค่าภาคหลวงและเคลื่อนย้ายแร่ออกจากพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตเกี่ยวกับแร่ อาจต้องโทษปรับเป็นจำนวนเงิน 2 เท่าของราคาที่มีการเคลื่อนย้าย และ/หรืออาจถูกยกเลิกใบอนุญาต หรือทั้งปรับและยกเลิกใบอนุญาต

ผู้ถือสัมปทานใดที่ไม่ยินยอมให้พนักงานที่ได้รับมอบหมายควบคุมบริเวณที่ทำเหมืองแร่ อาจ ต้องโทษปรับ ตั้งแต่ 5,000,000 ถึง 10,000,000 riels และ/หรือสั่งพักใบอนุญาตไม่เกิน 6 เดือน ในกรณี ที่เป็นการทำผิดกฎหมายภายหลัง อาจถูกเพิกถอนใบอนุญาต

บุคคลใดที่ไม่ใช่เจ้าของที่ดินตามกฎหมายและขัดขวางการดำเนินการด้านแร่ของผู้ถือใบอนุญาต เกี่ยวกับแร่ตามกฎหมาย อาจต้องโทษจำคุกตั้งแต่ 6 วันถึง 1 เดือน

พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับแต่งตั้งจากกระทรวงอุตสาหกรรม เหมืองแร่ และพลังงาน ที่สมรู้ร่วมคิด กับผู้ฝ่าฝืนกฎหมายหรือกระทำการฝ่าฝืนข้อบังคับ จะได้รับโทษทางบริหารโดยไม่มีผลต่อการฝ่าฝืน อาชญากรรมอื่นๆ

4.2.8 ข้อบังคับที่เปลี่ยนแปลง

บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่เริ่มดำเนินการสำรวจและทำเหมืองแร่และถือใบอนุญาตถูกต้องตาม กฎหมายก่อนกฎหมายมีผลบังคับใช้ สามารถดำเนินการต่อไปได้ แต่ต้องยื่นขอรับใบอนุญาตเกี่ยวกับแร่ ฉบับใหม่ภายใต้ข้อบังคับตามกฎหมายภายในเวลา 90 วัน

4.2.9) ร่างกฎและระเบียบที่บังคับใช้ตามกฎหมายแร่และเหมืองแร่

ตามข้อบังคับของกฎหมายแร่และเหมืองแร่ ได้มีการเสนอร่างกฎกระทรวงย่อยและระเบียบต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม เหมืองแร่ และพลังงาน และสภารัฐมนตรี เพื่อทบทวนและอนุมัติตามลำดับ เพื่อประกาศใช้อย่างสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ

ร่างกฎกระทรวงย่อยเรื่องเงื่อนไขการออกประทานบัตรเหมืองอุตสาหกรรม อำนาจและหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และการสั่งพักและการยกเลิกใบอนุญาตเกี่ยวกับแร่

1) เงื่อนไขการออกประทานบัตรเหมืองแร่อุตสาหกรรม

ประทานบัตรเหมืองแร่อุตสาหกรรมจะออกให้แก่ผู้ถืออาชญาบัตรสำรวจแร่เพื่อดำเนินการสำรวจและทำเหมืองแร่ในแหล่งแร่เชิงพาณิชย์ภายในเขตพื้นที่ที่อาชญาบัตรสำรวจแร่ ผู้ถืออาชญาบัตรสำรวจแร่ต้องยื่นคำขอรับประทานบัตรเหมืองแร่อุตสาหกรรมต่อกระทรวงอุตสาหกรรม เหมืองแร่ และพลังงานเพื่อทบทวนและอนุญาตภายใน 90 วันก่อนวันสิ้นสุดอายุของอาชญาบัตรสำรวจแร่

2) การยื่นขอประทานบัตรเหมืองแร่อุตสาหกรรม

การยื่นขอประทานบัตรเหมืองแร่อุตสาหกรรมต้องเสนอพร้อมรายงานและการศึกษาความเป็นไปได้สุดท้ายและเอกสารอ้างอิงที่จำเป็นอื่น ได้แก่ ข้อมูลประกอบหลักด้านล่างทั้งหมดหรือบางส่วน เพื่อประกอบการพิจารณาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม เหมืองแร่ และพลังงาน และลงรายละเอียดในประทานบัตรเหมืองแร่อุตสาหกรรมที่เสนอ ข้อมูลประกอบหลัก ได้แก่

- แผนด้านเหมืองแร่
- แผนการแปรรูป
- ที่ตั้งโรงงานและการวิเคราะห์สิ่งแวดล้อมและความเสี่ยงต่างๆ
- การศึกษาประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและแผนการจัดการ
- แผนการฟื้นฟูและปรับปรุงพื้นที่
- แผนการตลาดและการจำหน่าย
- การวิเคราะห์ทางการเงิน
- การวิเคราะห์ต้นทุนการลงทุนและการดำเนินงาน
- กำหนดการจ้างงาน การให้ความรู้และฝึกอบรมพลเมืองกัมพูชา
- ข้อเสนอการจัดหาสินค้าและบริการที่หาได้ภายในกัมพูชา

3) หลักเกณฑ์ของรายงาน

ผู้ถือประทานบัตรเหมืองแร่อุตสาหกรรมต้องเสนอรายงานต่อกระทรวงอุตสาหกรรม เหมืองแร่ และพลังงาน ในช่วงสัปดาห์แรกของแต่ละเดือน รายงานต้องประกอบด้วย

- รายงานการผลิตแร่รายเดือน รายไตรมาส และรายปี
- รายงานการจำหน่าย
- หลักฐานการเงินแสดงต้นทุนแร่และหลักฐานการเงินอื่นที่จำเป็น ตามหลักบัญชีของกัมพูชา
- แผนการจัดหาสินค้าและบริการ และสำเนาสัญญากับผู้รับเหมาทั้งหมด

- รายงานกำหนดการให้ความรู้และฝึกอบรม
- กำหนดการด้านความปลอดภัยและรายงานอุบัติเหตุ และ
- รายงานอื่นๆ ที่กระทรวงอุตสาหกรรม เหมืองแร่ และพลังงาน ต้องการ

4) อายุประทานบัตรเหมืองแร่อุตสาหกรรมและเงื่อนไขการขยายเวลา

ประทานบัตรเหมืองแร่อุตสาหกรรมมีอายุ 5 ปี หากยังสามารถดำเนินการผลิตแร่ในเชิงพาณิชย์ต่อได้หลังจากประทานบัตรสิ้นอายุ กระทรวงอุตสาหกรรม เหมืองแร่ และพลังงานอาจต่ออายุให้ครั้งละ 5 ปี ไม่เกิน 2 ครั้ง เมื่อ

ผู้ถือประทานบัตรเหมืองแร่อุตสาหกรรมยื่นขอขยายเวลาก่อนวันสิ้นอายุของประทานบัตรเหมืองแร่อุตสาหกรรมอย่างน้อย 90 วัน รายงานที่ต้องใช้แนบคำขอต่ออายุประทานบัตรเหมืองแร่อุตสาหกรรม ได้แก่

- รายงานการผลิตและแร่และประสิทธิภาพในการผลิตในรายละเอียดของวาระก่อนหน้าและวาระถัดไป
- แผนการผลิตแร่ในวาระถัดไปและการตลาด
- รายงานการดำเนินการฟื้นฟูและปรับปรุงพื้นที่ และ
- แผนการทำเหมือง การฟื้นฟู และการปรับปรุงพื้นที่ของวาระถัดไป

ผู้ถือประทานบัตรเหมืองแร่อุตสาหกรรมต้องยื่นหลักฐานแสดงการชำระค่าภาคหลวง ค่าเช่าที่ดิน ภาษีเงินได้และภาษีอื่นๆ และค่าธรรมเนียมต่างๆ ที่กำหนดในกฎหมายการแร่และเหมืองแร่ และ Inter-ministerial Prakas (Regulations) อย่างครบถ้วน และการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์กฎหมายแร่และเหมืองแร่

5) การปิดเหมือง

กรณีการปิดเหมือง ผู้ถือประทานบัตรเหมืองแร่อุตสาหกรรมที่ประสงค์จะปิดเหมือง ต้องแก้ไขแผนให้ถูกต้องตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมเห็นชอบ โดยต้องเสนอแผนดังกล่าวต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม เหมืองแร่ และพลังงานภายใน 1 เดือนก่อนการปิดเหมือง

6) กองทุนฟื้นฟู

ภายใน 30 วันนับจากวันออกประทานบัตรเหมืองแร่อุตสาหกรรม ต้องมีการจัดตั้งกองทุนฟื้นฟูในกัมพูชากับสถาบันการเงินที่ได้รับอนุญาตให้ดำเนินธุรกิจในการกัมพูชาในนามของผู้ถือสัมปทาน และบัญชีกองทุนจะบริหารร่วมกันโดยกระทรวงอุตสาหกรรม เหมืองแร่ และพลังงาน และผู้ถือสัมปทาน กองทุนฟื้นฟูจะตั้งขึ้นตามหลักการดังนี้

- เงินฝากตั้งต้นเป็นจำนวนเทียบเท่ากับร้อยละ 20 ของต้นทุนประมาณการรวมที่ได้รับอนุมัติในการฟื้นฟูเหมืองก่อนเริ่มเปิดการ และ
- จำนวนเงินที่เหลือของต้นทุนประมาณการที่ได้รับอนุมัติในการฟื้นฟูเหมืองจะแบ่งชำระเท่ากันเป็นรายปี โดยขึ้นอยู่กับอายุใบอนุญาต จำนวนเงินดังกล่าวต้องฝากเข้าบัญชีภายในวันที่ 30 มกราคมของทุกปี

7) อำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม เหมืองแร่ และพลังงาน จะแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อควบคุมการปฏิบัติตามกฎหมายการจัดการแร่และการทำเหมืองแร่ หน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายมีดังนี้

- รับผิดชอบกฎเกณฑ์การจัดการตามข้อบังคับทางกฎหมายต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม เหมืองแร่ และพลังงาน
- จัดทำรายงานประจำปีของกิจกรรมสำรวจและทำเหมืองแร่ตามปกติและเสนอรายงานดังกล่าวต่อกระทรวงอุตสาหกรรม เหมืองแร่ และพลังงาน
- รวบรวมและบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับการสำรวจ ทำเหมืองแร่ การขนส่ง การแปรรูป การตลาดและการส่งออกแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่
- ติดตามและควบคุมการปฏิบัติตามข้อบังคับทางกฎหมาย
- ควบคุมการปฏิบัติตามระเบียบที่เกี่ยวกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัยของแรงงานและประชาชนและการป้องกันสิ่งแวดล้อม
- ดำเนินการตามหน้าที่อื่นที่ได้รับมอบหมายจากกระทรวงอุตสาหกรรม เหมืองแร่ และพลังงาน

8) หน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายสามารถเข้าพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตเกี่ยวกับแร่ได้ตลอดเวลาเพื่อตรวจสอบการดำเนินการด้านแร่หรือสืบสวนการละเมิดกฎหมายการจัดการแร่และการทำเหมืองแร่

หากพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายพบว่าผู้ถือใบอนุญาตเกี่ยวกับแร่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายการจัดการแร่และการทำเหมืองแร่กำหนด พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายสามารถขอความกระจำและผู้ถือสัมปทานต้องชี้แจงรายละเอียดเป็นลายลักษณ์อักษรภายในเวลาที่สั่งการ

พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายต้องเสนอรายงานการตรวจสอบและไต่สวนต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม เหมืองแร่ และพลังงาน ภายในเวลาที่กำหนด หลังจากได้รับรายงาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม เหมืองแร่ และพลังงาน จะออกคำสั่งที่จำเป็นถึงผู้ถือใบอนุญาตเกี่ยวกับแร่ และถือเป็นหน้าที่ของผู้ถือการปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าวภายใน 30 วัน

9) การสั่งพักและเพิกถอนใบอนุญาตเกี่ยวกับแร่

9.1) การสั่งพักใบอนุญาตเกี่ยวกับแร่

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม เหมืองแร่ และพลังงาน สามารถสั่งพักใบอนุญาตเกี่ยวกับแร่ในสถานการณ์ต่อไปนี้ได้ ในกรณีที่หลังจากได้มีหนังสือแจ้งเตือนการละเมิดกฎหมายแก่ผู้ถือสัมปทานเป็นเวลา 90 วัน เพื่อให้แก้ไขความผิดดังกล่าว ผู้ถือใบอนุญาตเกี่ยวกับแร่ไม่ดำเนินการดังต่อไปนี้

- ไม่ชำระค่าธรรมเนียม ค่าภาคหลวง และภาษีต่างๆ
- ไม่ยินยอมให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเข้าควบคุมการดำเนินการในพื้นที่
- ไม่เริ่มหรือปรับปรุงการผลิตในเชิงพาณิชย์
- ดำเนินการไม่ถูกต้องตามการศึกษาความเป็นไปได้สุดท้ายของเหมืองแร่หรือการศึกษาที่

ได้รับการแก้ไขหรือแผนสนับสนุน

- ทำเหมืองแร่ในพื้นที่ข้างเคียงพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตโดยไม่มีใบอนุญาตเกี่ยวกับแร่ในพื้นที่นั้น
- ไม่เก็บบันทึกข้อมูลที่จำเป็นหรือยื่นเสนอรายงานการดำเนินการของแต่ละช่วงเวลาหรือยื่นเสนอข้อมูลเท็จ
- ไม่ฟื้นฟูพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตเกี่ยวกับแร่ให้มีสภาพปลอดภัยตามมาตรฐานสิ่งแวดล้อมที่ระบุในแผนการฟื้นฟูและปรับปรุงและตามที่กฎหมายอื่นกำหนด
- ไม่มีการดำเนินงานในพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตเกี่ยวกับแร่ติดต่อกันเป็นเวลามากกว่า 12 เดือนนับจากวันที่ออกใบอนุญาต

9.2) การเพิกถอนใบอนุญาตเกี่ยวกับแร่

ใบอนุญาตเกี่ยวกับแร่จะถูกเพิกถอนในกรณีที่ผู้ถือใบอนุญาตเกี่ยวกับแร่กระทำความผิดกฎหมายการจัดการแร่และการทำเหมืองแร่ 3 ครั้ง และไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของกระทรวงหลังได้รับหนังสือแจ้งเตือนให้ปรับปรุงการกระทำความผิดจากกระทรวงอุตสาหกรรม เหมืองแร่ และพลังงาน

การเพิกถอนใบอนุญาตเกี่ยวกับแร่จะไม่ผ่อนผันเงื่อนไข หรือภาระทางการเงินใดๆ ที่กำหนดไว้ในกฎหมายการจัดการแร่และการทำเหมืองแร่ฉบับที่ประกาศใช้ในขณะนั้น แก่ผู้ถือสัมปทาน

4.3 ภาษีและค่าธรรมเนียมเหมืองแร่ (Mining Taxes and Fees)

4.3.1 ค่าภาคหลวงแร่

ผู้ถือใบอนุญาตเกี่ยวกับแร่ทุกรายต้องชำระค่าภาคหลวงต่อรัฐเป็นมูลค่าตามปริมาณแร่ที่ผลิตและขายหรือทิ้งภายใต้ใบอนุญาตเกี่ยวกับแร่ ยกเว้นผู้ถืออาชญาบัตรสำรวจแร่หรือใบอนุญาตเจียรไนแร่ อัตราค่าภาคหลวงแร่เรียกเก็บดังนี้

- สำหรับหินมีค่า (Precious Stone) 12.50%
- สำหรับหินกึ่งมีค่า (Semi-precious Stone) 10%
- สำหรับโลหะมีค่า (ทองคำ เงิน และแพลตินัม) และแร่อื่นๆ (แร่โลหะ อโลหะ แร่อุตสาหกรรม และแร่เชื้อเพลิง) 3-5%
- สำหรับวัสดุก่อสร้าง
 - 0.6 เหรียญสหรัฐ/ลูกบาศก์เมตร สำหรับหินย่อยที่ขนาดใหญ่กว่า 1 เซนติเมตร x 2 เซนติเมตร
 - 0.4 เหรียญสหรัฐ/ลูกบาศก์เมตร สำหรับกรวด
 - 0.2 เหรียญสหรัฐ/ลูกบาศก์เมตร สำหรับหินย่อยที่ขนาดเล็กกว่า 1 เซนติเมตร x 2 เซนติเมตร และสำหรับทรายก่อสร้างและดินลูกรัง
 - 0.1 เหรียญสหรัฐ/ลูกบาศก์เมตร สำหรับผลิตภัณฑ์สุดท้ายจากดินเหนียว รวมถึงอิฐและกระเบื้อง และสำหรับผลิตภัณฑ์จากดินเหนียวอื่นๆ ยกเว้นผลิตภัณฑ์เซรามิก
 - 0.1 เหรียญสหรัฐ/ลูกบาศก์เมตร สำหรับดินที่ขุดมาใช้ในการพาณิชย์

4.3.2 ค่าธรรมเนียมและใบอนุญาต

อยู่ในระหว่างการขออนุมัติจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4.4 หน่วยงานภาครัฐด้านแร่

กระทรวงอุตสาหกรรม เหมืองแร่ และพลังงาน (Ministry of Industry, Mining and Energy, MIME) เป็นหน่วยงานของรัฐหน่วยงานเดียวที่รับผิดชอบการพัฒนาในภาคอุตสาหกรรม เหมืองแร่ และพลังงาน ส่วนจังหวัดรับผิดชอบเกี่ยวกับอุตสาหกรรมและพลังงานในจังหวัด ในขณะที่การจัดการและพัฒนาทรัพยากรแร่ทั้งหมดจะดำเนินการผ่านกรมทรัพยากรธรณีวิทยา (General Department of Mineral Resources) หน้าที่และความรับผิดชอบของกรมฯ มีดังนี้

1) การยกระดับฐานข้อมูลและบริการด้านแร่และธรณีศาสตร์เพื่อให้เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาการแข่งขันและการลงทุนในอุตสาหกรรมแร่

2) การส่งเสริมการลงทุนด้านแร่ เพื่อเพิ่มสัดส่วน GDP ผ่านทางฐานข้อมูลแร่คุณภาพ

3) การสร้างความมั่นใจในข้อมูลปริมาณแร่ที่เป็นยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศ

4) การส่งเสริมการใช้ข้อมูลและบริการด้านแร่และธรณีศาสตร์ ซึ่งช่วยป้องกันสิ่งแวดล้อมและช่วยให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน

กรมฯ ได้ดำเนินกิจกรรมต่างๆ ที่สำคัญ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาแร่ ได้แก่

1) การขยายความรู้ทางสภาพธรณีวิทยาและการสำรวจทรัพยากรแร่โดยการสำรวจและทำแผนที่ธรณีวิทยา (Geological Survey and Geological Mapping)

2) การให้ความช่วยเหลือด้านการบริหารและบริการเชิงเทคนิค รวมถึงแรงงานในการสำรวจแร่ แก่บริษัทที่ทำเหมืองแร่

3) การพัฒนากรอบกฎหมายที่เกี่ยวกับการพัฒนาด้านแร่ ได้แก่ กฎหมายเหมืองแร่และแร่ กฎกระทรวงย่อย โครงสร้างข้อตกลงการลงทุนด้านแร่

4) การอภิปรายในนามรัฐบาล เกี่ยวกับการผลิตที่ร่วมสัญญากับหลายบริษัท

5) การจัดตั้ง “กลุ่มประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม” เพื่อศึกษากรณีเกี่ยวกับผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทุกกรณีและดำเนินมาตรการที่จำเป็นเพื่อหลีกเลี่ยงผลกระทบดังกล่าว

4.4.3 ที่อยู่

General Department of Mineral Resources, Ministry of Industry, Mines and Energy

45 Preah Norodom Boulevard

Phnom Penh, Cambodia

Tel : 855-23-210811

Fax : 855-23-362989

E-mail : dgm@camnet.com.kh

Website: www.gdmr.gov.kh

5. โอกาสและเส้นทางลงทุนของนักลงทุนไทย (Opportunity for Thai Investment)

5.1 ภาพรวม

กัมพูชาเป็นหนึ่งในประเทศที่ยากจนและด้อยพัฒนาที่สุดในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก ค่า GDP ของประเทศตามกำลังซื้อเปรียบเทียบประมาณ 1,616 เหรียญสหรัฐ (IMF, 2004/1) ทรัพยากรแร่ของประเทศส่วนใหญ่ยังไม่มีมีการสำรวจและผลิต เนื่องจากสงครามในช่วงทศวรรษที่ 1960 และ 1980 และการขาดแคลนเงินทุน ผู้เชี่ยวชาญ และเทคโนโลยีในทศวรรษที่ 1990

อุตสาหกรรมเหมืองแร่ซึ่งเป็นภาคอุตสาหกรรมที่เล็กที่สุดในระบบเศรษฐกิจของประเทศมีส่วนใน GDP ของประเทศเพียงเล็กน้อย (ประมาณร้อยละ 0.2) จากการสำรวจแรงงานของกัมพูชาในปี 2001 แรงงานในอุตสาหกรรมเหมืองแร่และเหมืองหินมีจำนวนเพียง 4,000 คน จากทั้งหมด 6.2 ล้านคน (IMF, 2003) ในปี 2003 GDP ของกัมพูชาเติบโตขึ้นร้อยละ 4.8 ลดลงจากปี 2002 ซึ่งเติบโตร้อยละ 5.5 ประเทศมี GDP ประมาณ 4.16 พันล้านเหรียญสหรัฐที่ค่าเงินปัจจุบัน ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี 2002 ที่มีจำนวน 3.99 พันล้านเหรียญสหรัฐ (IMF, 2004)

จากข้อมูลของรัฐบาลกัมพูชา ทรัพยากรแร่ที่พบในประเทศ ได้แก่ ทับทิม แชฟไฟร์ และเซอร์คอน ในจังหวัดทางตะวันตกเฉียงเหนือ ได้แก่ Battambang และแมงกานีส ฟอสเฟต และเกลือ ทางตอนกลางของประเทศ แร่ศักยภาพอื่นในกัมพูชา ได้แก่ บอไซต์ ถ่านหิน ก๊าซธรรมชาติ สินแร่เหล็ก ดินขาว ถ่านฟอส ฟอสเฟต หินทรายแก้ว หินกาบ และดีบุก (Asian Journal of Mining, 1999 ; รัฐบาลกัมพูชา, 2003)

การผลิตแร่ในกัมพูชาจำกัดอยู่เฉพาะเหมืองแร่ขนาดเล็กและเหมืองหินเพื่อผลิตวัสดุก่อสร้าง หิน ฟอสเฟต หินทรายแก้ว (Quartz sand) หินทรายและกรวด เกลือ และหิน การสำรวจและการทำเหมืองผลิตแร่รัตนชาติและทองคำเป็นการดำเนินการโดยผู้ขุดหาแร่รายย่อยในท้องถิ่นหรือองค์กรร่วมทุนขนาดเล็ก การดำเนินงานและข้อมูลการผลิตยังไม่มีรวบรวมข้อมูล

ระหว่างปี 2000-2003 การทำเหมืองแร่ในกัมพูชาเป็นการผลิตหินย้อย (วัสดุก่อสร้าง) บล็อกลูกรัง (อิฐ) หินฟอสเฟต หินทรายแก้ว และทรายกับกรวด ในปี 1995 มีรายงานการทำเหมืองทองคำและเซอร์คอน เกือบในจังหวัด Kampong Cham, Mondol Kiri และ Ratanakiri (GeoJAG Australia, 2003) มีการผลิตอัญมณีที่เหมือง Pailin ในจังหวัด Batdambang หินย้อยและหินทรายผลิตได้จากพื้นที่ Kampong Speu และในหลายพื้นที่ระหว่างทางจากพนมเปญถึง Takeo เป็นหลัก หินฟอสเฟตผลิตได้จากพื้นที่ Tul Meas ในจังหวัด Kampot หรือแปรรูปในโรงงานขนาดเล็กที่จังหวัด Batdambang หินทรายแก้วผลิตได้จากเขตชายฝั่งทางตอนเหนือและตะวันออกเฉียงใต้ของ Sihanoukville

ในอีก 4-5 ปีข้างหน้าไป อุตสาหกรรมเหมืองแร่จะยังเป็นภาคอุตสาหกรรมที่เล็กที่สุดของเศรษฐกิจกัมพูชา GDP ของกัมพูชาน่าจะเติบโตขึ้น 5.9 %ในปี 2004 และ 2.5 %ในปี 2005 (International Monetary Fund, 2004)

5.2 โอกาสและสู่ทางการลงทุนด้านแร่

การลงทุนด้านแร่ในกัมพูชาของต่างชาติ มีบริษัทที่ได้รับอนุญาตสำรวจทองคำ 5 บริษัท บริษัททำเหมืองหินปูนเพื่อการผลิตปูนซีเมนต์ 4 บริษัท บริษัททรายแก้ว 2 บริษัท และบริษัทผลิตปุ๋ยฟอสเฟต 1 บริษัท อนุญาตสำรวจแร่ทองคำได้ออกให้บริษัทต่อไปนี้

- Sun Trading Co., Ltd. ได้รับอนุญาตในพื้นที่ Memot และ Memong ทางตะวันออกเฉียงเหนือของกัมพูชา
- Delcom Company ได้รับอนุญาตในพื้นที่ Phnom Dek ทางตอนเหนือของกัมพูชา
- Brewer Natural Resources Co. ได้รับอนุญาตในพื้นที่ Oyadao Leu ใน Kron ทางตะวันออกเฉียงเหนือของกัมพูชา
- Jupiter International Resources Cambodia ได้รับอนุญาตในพื้นที่ Banlung ทางตะวันออกเฉียงเหนือของกัมพูชา

ในปี 1997 มีการออกใบอนุญาตผลิตผลิตภัณฑ์ปูนซีเมนต์ให้บริษัท 4 แห่ง ได้แก่

- Tong Yang Cement Corporation ได้รับอนุญาตในพื้นที่ Tuk Meas West ทางตอนใต้ของกัมพูชา
- Golden Daulphine Co. ได้รับอนุญาตในพื้นที่ Tuk Meas East ทางตอนใต้ของกัมพูชา
- Angkor Wat Cement Co., Ltd. ได้รับอนุญาตในพื้นที่ Kampong Trach ทางตอนใต้ของกัมพูชา
- Cambodia Cement Factory ได้รับอนุญาตในพื้นที่ Lampong Trach ทางตอนใต้ของกัมพูชา

ใบอนุญาตทรายแก้วออกให้แก่

- Selica Co., Ltd. ได้รับอนุญาตในพื้นที่ Taman ทางตะวันตกเฉียงใต้ของกัมพูชา
- Nora Trading ได้รับอนุญาตในพื้นที่ Keo Phos ทางตะวันตกเฉียงใต้ของกัมพูชา

ในปี 1997 มีการออกใบอนุญาตผลิตฟอสฟอไรต์ให้แก่ Royal Phosphate Company of Malaysia นับจากนั้น บริษัทที่ได้กล่าวมาข้างต้นได้ดำเนินการสำรวจแร่ในพื้นที่สัญญา แต่ Nora Trading และ Royal Phosphate Company of Malaysia ได้เริ่มเปิดการทำเหมืองแล้ว

สำหรับนักลงทุนไทยยังไม่มีในการทำเหมืองอย่างจริงจังในประเทศกัมพูชา ในอดีตอาจมีการทำเหมืองแร่รัตนชาติในแถบพื้นที่จังหวัดชายแดน อย่างไรก็ตามประเทศกัมพูชายังมีศักยภาพด้านอยู่พอสมควร แร่ที่น่าจะได้รับความสนใจจากนักลงทุนไทย เช่น แร่ทรายแก้ว แร่รัตนชาติ เป็นต้น แต่ต้องมีการลงทุนด้านการสำรวจอย่างจริงจัง เพื่อให้ทราบถึงปริมาณและความสมบูรณ์ของแหล่งแร่

5.3 ข้อได้เปรียบเสียเปรียบ ในการลงทุนด้านแร่ในกัมพูชา

การลงทุนด้านแร่ในประเทศกัมพูชามีข้อได้เปรียบเสียเปรียบดังนี้

ข้อได้เปรียบ

- นโยบายเปิดประเทศสำหรับการลงทุนจากต่างชาติ
- ประเทศมีพรมแดนติดกัน การคมนาคมสื่อสาร และขนส่งระหว่างประเทศมีความสะดวก โดยเฉพาะบริเวณพื้นที่ชายแดน
- ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศอยู่ในระดับดี
- แรงงานราคาถูก

ข้อเสียเปรียบ

- ระเบียบกฎเกณฑ์ที่ไม่แน่ชัดและมีการเปลี่ยนแปลงบ่อย ทำให้ยากต่อการปฏิบัติ
- นโยบายการเพิ่มมูลค่าแร่ในประเทศ ทำให้ไม่สามารถส่งออกแร่ดิบได้
- ขาดแคลนระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน โดยเฉพาะในพื้นที่ห่างไกล
- ตลาดภายในประเทศยังอยู่ในระดับต่ำ
- ประชาชนชาวกัมพูชามีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการลงทุนของไทย

6. บรรณานุกรม

6.1 เอกสารอ้างอิง

- 1) Chrea Vichett, Yos Mony Rath, “ The Exploration and Investment in Mining in Cambodia”, การประชุมวิชาการด้านวิศวกรรมเหมืองแร่ วัสดุและปิโตรเลียม Mining Beyond Frontiers, Advanced Technology in Mining, Materials and Petroleum Engineering. ครั้งที่ 7 วันที่ 1-3 ธันวาคม 2547 หน้า 1-37 ถึง 1-41
- 2) General Department of Mineral Resources, Ministry of Industry, Mines and Energy, 1999, Mineral Deposits in Cambodia
- 3) United Nations, 1993, Atlas of Mineral Resources of the ESCAP Region, Volume 10, Geology and Mineral Resources of Cambodia
- 4) United Nations 1997, Mineral resources Assessment, Development and Management Series, Volume 2, Environmental Policies, Regulations and Management Practices in Mineral Resources Development in the Asia and the Pacific
- 5) United Nations 1997, Mineral resources Assessment, Development and Management Series, Volume 3, Toward Sustainable Minerals Supply in the Asian and Pacific Region: Review of Emerging Mineral Policies and Development Activities
- 6) United Nations 2002, Mineral resources Assessment, Development and Management Series, Volume 8, Policies, Regulatory Regimes and Management Practices for Investment Promotion and Sustainable Development of the Mineral Resources Sector in Economies in Transition and Developing Countries of East and Southeast Asia
- 7) United Nations, 1995, Mineral Concentrations and Hydrocarbon Accumulations in the ESCAP Region, Volume 8, Industrial Minerals Development in Asia and the Pacific
United Nations 1999, Mineral Concentrations and Hydrocarbon Accumulations in the ESCAP Region, Volume 11, Integrated Assessment and Development of Mineral Resources in The Greater Mekong Subregion
- 8) ASEAN Secretariat, 1999, a Guide for Foreign Investors, Investing in ASEAN

6.2 ข้อมูลสืบค้นทางอินเทอร์เน็ต

- 1) www.cdc-crdb.gov.kh
- 2) www.gov/cia/publications/fact
- 3) www.minerals.usgs.gov/minerals/pubs/country
- 4) www.mfa.go.th

5) www.exim.go.th

6.3 ข้อมูลปฐมภูมิ

Information has been updated through interview and discussion with the following officers in charge.

- 1) Mr. Chrea Vichett, Vice-Director, Department of Mineral Resources Development, General Department of Mineral Resources, Ministry of Industry, Mines and Energy.
- 2) Mr. Yos Mony Rath, Deputy Director, Department of Mineral Resources Development, General Department of Mineral Resources, Ministry of Industry, Mines and Energy.